ՆՈՒՄԻՐՕ 1715 — 1883 ՄԱՅԻՍ 3 ՍԱԼԸ — ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէհիւյէ 20 ղուռուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք	180 ղրշ.
Ալթը այլըգ	90 »
Իւչ այլըգ	50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք	220 ղրշ.
Ալթը այլըգ	110 »

30 ՓԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ւնճի սահիֆէյէ	5 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻՒԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ 3ւնճիւ սահիֆէլէրէ	6 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:

Մէքթուպ նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր:

30 ՓԱՐԱ

Խարբէխանէսի, հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր: — Կազէթանըն ունվանը խարիճ վէ Թահրիրիյէնին այրըճա մէքթուպլարը մէվճուտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունմալը լիզըմ, քէֆալէթի մէքթուպլարըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մօրնինկ Բօսթ նամ ինկիլիզ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ` եազգընտա էրմէնիստան բալահամը մէսէլէսի իլէ իշթիղալ իտէճէյինի տէվլէթլէրէ թէպլիղ էյլէմիշ տիր:

—

Երզրումտա բատգալըա եօրթօլարը քէմալը սիւքիւնէթ վէ ասայիշլէ կէչմիշ տիր: Շէհրին հէր թարաֆընա վէ պիլխասսա էրմէնի պուլունան մահալլէլէրէ գարագօլ նէֆէրլէրի իգամէ իտիլմիշ տիր: Սօգագլար սիւվարի վէ բիյատէ ասքէրինտէն կէօրիւնմէմէքտէ օլուպ, պունուն իսէ հիչ պիր սէնէ վուգուու եօգ իմիշ: (Մշակ)

—

Թայմըն պէյանընա կէօրէ, Լօրտ Տիւֆրին` Մըսըրտան հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ Մըսըրըն իտարէի իսթիգլալիյէսի հագգընտա հէյէթը նուզզար րէիսի Շէրիֆ բաշանըն էֆքեարընը իսթիմզաճ իթմիւքտէ, բաշայի միւշարիւնլէյհ` Լօրտ Տըֆրինին իշպու պէյանաթընը րէտտ իթմիւքտէն մաատա, պու պապտա պազը սըրր սէօյլէմէքտէն պուլունմուշ իմիշ:

—

Սթանտարտ` աթըրը մալիւմաթը մախսուսէյէ իսթինատէն, ինկիլիզ սէֆիրի լօրտ Տըֆրինին խալէֆի Լօմա ինկիլիզ սէֆիրի Սըր Օկըսթըս Բակէթ օլաճաղընտա տախի օլան շայիաը թէքզիպ իտէյօր: Կազէթայի մէզքիւր` լօրտ Տըֆրինին 3-4 այ մէզունիյէթլէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէճէկինի, վէ պու միւտտէթ խիթամ պուլտուգտա ենէ Տէրսաաատէթէ ավտէթ իյլէյէճէկինի, վէ լօրտ Տըֆրինին եանաի ղայպուպէթինտէ ինկիլթէրրա սէֆարէթի պաշ քեաթիպի Մ. Ուինտամըն ումուրը սէֆարէթի իտարէ իլէ միւքէլլէֆ օլաճաղընը, վէ գօնթ Տըֆրինին պու կիւն էօյլէտէն սօնրա Հէլէնա վաբօրընա րաքիպէն վէ Լօնտրայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէյինի պէյան իտէյօր:

—

Պու քէրրէ ձէպէլը Լիպնան միւթէսարրըֆըլըղընա թային օլունան Վասա բաշանըն էտիրնէտէն հարէքէթ իթմէզտէն, լէհինտէ պիր չօգ նիւմայիշլէր իճրա օլունմըշ տըր: Շէօյլէ քի, պիր Թապուր բիյատէ ասքէրի Վասա բաշանըն խանէսի էօնիւնտէ, տիւկէր պիր Թապուր տա քէօբրիւտէ, վէ պիլճիւմլէ սիւվարի, ժանտարմա վէ բօլիս էֆրատը տէմիր եօլ բուլաթֆօրմընտա սաֆպէսթէի իսթիգպալ տուրմուշլար տըր: Էտիրնէ վալիսի Գատրի բաշա վէ Էտիրնէ գօլ օրտուսը մուավին գումանտանը վէ իւմէրայը բաշա վէ խըրիսթիյանլար թարաֆընտան պիլճիւմլէ րուասայի րուհանիյէ վէ միւթէպէրանը էհալի Վասա բաշայա եօլ եօլընա գատար րէֆագաթ իտէրէք իթթիլիկլէր տիր:

Բէզա Վասա բաշա Լիւլէ-Պուրկազընա վիւրուտէ, սիւվարի ասքէրի` պաշլարընտա պանտօ մուզիգա պուլունտուղը հալտէ բուբանիսի էօնիւնտէ տիզիլմիշլէր, վէ գումանտանլարը տա Վասա բաշանըն եանընա եագլաշարագ իթտիքլէրի էյիւիքլէրտէն տօլայը միւշարիւնլէյհին պէյանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր:

Վասա բաշա արթըգ տօղրուճա Տէրսաաատէթէ կէլմէքէ իւզրէ Թըրէնէ րաքիպ օլտուղը էսնատէ մէզքիւր սօն սթասիօնտա, Էտիրնէտէքի Օսմանլը Պանգասը շուպէսի միւտիրի Մ. Պլադ, Էտիրնէ ժանտարմա րէիսի միրալայ Պլընթ, Էտիրնէ իրան գօնսօլօսը Մ. Գրիգէթիս, ձէպէլը Լիպնանտան միւրախխաս սըֆաթըյլա կէօնտէրիլէն Մ. Գասրա (մումաիլէյհ Վասա բաշայը ձէպէլը Լիպնան էհալիսի նամընա թէպրիք իթմիշ տիր) վէ ագրապասը վէ տիւկէր պիր չօգ ահպապասը թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմըշ տըր:

Վասա բաշա արթըգ իսթիրահաթ իթմէքսիզին տօղրուճա Մապէյնը Հիւմայունա կիթմիշ, վէ պաատէհու Բանքալթըտա էնիշթէսինին էվինէ էնմիշ, վէ ձէպէլը Լիպնանա կիտէճէյէ գատար օրատա գալմայա գարար վէրմիշ տիր:

—

Մալիւմաթը րէսմիյէյէ կէօրէ, Թիւթիւն րէժիսի հագգընտաքի իրատէի Բատիշահի տիւն Պապը Ալիյէ վիւրուտ իթմիշ տիր:

—

Ֆարըն մալիւմաթընա կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ` Թիւթիւն րէժի ուսուլինի իլատէսինին սուտուրինտէն պիր սէնէ սօնրա մէվգիի իճրայէ վազ իտէճէքմիշ:

Իշպու գարարըն սէպէպի շու իմիշ քի, պիլճիւմլէ թիւթիւն ֆապրիգաճը վէ թիւճճարլարը Սատրազամ հազրէթլէրինէ պիր իսթիտա վէրէրէք, րէժի ուսուլինտէն քէնտիլէրինէ թէրէթթիւպ իտէն մազարրաթը քիւլլիյէյի պէյանլէ, պունըն մէվգիի իճրայէ վազ օլունմամասընը նիյազ ու իսթիրհամ իթմիշլէր տիր:

Մէճլիսը վիւքէլա` ֆապրիգաճըլարլա թիւթիւն թիւճճարլարընըն նէզտլէրինտէ պուլունան թիւթիւնի սաթմալարը վէ շիմտիյէ գատար ագտ իթթիքլէրի մուգավէլէլէրին ահքեամընը իճրայէ վագըթ պուլմալարը իչիւն Թիւթիւն րէժի ուսուլինին պիր սէնէ սօնրա մէվգիի իճրայէ վազընը գարարլաշտըրմըշ իմիշ:

—

Սըրփ ումուրը աալիյէսինին բուլէյթինէ մէմուր օլան իթալիա, Ռուսիա, ինկիլթէրրա վէ Նէմչէ գօնսօլօսլարընըն իքինճի թէրճէմանլարը կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնի խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթտա պուլունմուշլար տըր: Պու իճթիմաատէն մագսատ` պիր վագըթտան պէրու մուալլագտա գալան վէ էհէմիյէթի թէպաասընա միւթէալլիգ օլան պազը իշլէրի իճրա օլունմամասը իմիշ:

—

Վիէննա սէֆիրի Սաատուլլահ բաշա հազրէթլէրինին մախսուսը Աօրֆ պէյ` շըմէնտօֆէր գօնֆէրանսը ազալարը թարաֆընտան իմզա իտիլմիշ օլան բրօթօգօլը համիլ օլարագ հալտէ էվվէլքի կիւն Տէրսաաատէթէ կէլմիշ, վէ էվրագը մէզքիւրէյի խարիճիյէ նէզարէթինէ թագտիմ իթմիշտիր:

—

Չէթինէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ասիմ բաշա հազրէթլէրի Գարատաղ հուտուտը մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչիւն իգտամաթը լազըմէյէ տէվամ իթմէքտէ տիր: Միւշարիւնլէյհ ըշգօտրա ճիվարընտա ասաքիրը Շահանէ իգամէ իթտիրիպ, Արնավուտլարըն հէյէճանընը մէն իյլէմիշ տիր:

—

Ֆիլիպէտէն եազըլտըղընա կէօրէ, միլիս ասքէրինինէ ուսուլտա սիլահ գուլլանաճաղընա տաիր օլան մէսէլէ իւչ սէնէտէն պէրու մուալլագտա գալմըշ իքէն, պու քէրրէ վալի Ալէքօ բաշա թարաֆընտան հալլ օլունմըշ տըր: Ալէքօ բաշա` Նիզամնամէի էսասինին 41նճի մատտէսինին 12նճի զէյլինէ իսթինատէն Պէրտան ուսուլինտէ Թիւֆէնկ միւպայէասընը գարարլաշտըրըպ` մէզքիւր Թիւֆէնկլէրտէն 5000 ատէտ սըբարըշ իթմիշ տիր: Պունա լազըմ կէլէն 1,500,000 ղրշ.լըգ մէսարիֆ` 1881-82 պիւտճէսինտէ միւնտէրիճ թախսիսաթտան թէսվիյէ գըլընաճագ տըր:

Հալ պու քի սիլահ միւպայէասը` Ռումէլիի Շարգի Նիզամնամէի էսասինին 19ընճը պէնտի մուճիպինճէ, հիւքիւմէթը մէրքէզիյէյէ եանի Պապը Ալիյէ աիտ տիր:

—

Մշակ կազէթասընըն Էրզրում մուխպիրի` կազէթայի մէզքիւրէ նէշր իթթիրտիկի մէքթուպլարընտա, Էրմէնի կազէթալարընըն մուխպիրլէրի Էրզրում հիւքիւմէթը մահալլիյէսի ալէյհինտէ եազըյօրլար տէյի Էրմէնի կազէթալարը հագգընտա պունտան ագտէմ պիր թագըմ նամինասիպ մէգալէմ տէրճ իթմիշ օլտուղունտան, պունլարա պիր թագըմ թափիմ Էրզրում մուխպիրիմիզ թէհամմիւլ իտէմէյիպ, կազէթամըզըն 1700 նումէրօլը նիւսխասինտէ միւնտէրիճ պիր մէքթուպընտա ճէվապ վէրմիշ, վէ Էրզրումտա զուհուր իտէն պազը վագաալարըն նագլինտէ գուսուրտա պուլունտուղունը զիքր իլէ օնլարը տախի թասհիհ իտիւպ, Մշակ մուխպիրինին պու հալլէրինէ նազարէն «քէնտիսինին պէօյլէ պիր նագլ մէվզուու իչլէրի ղայէթ աղըր կէօսթէրմէսիյլէ միւտախէլէթը էհէմիյէթէ սայ ու իգտամ իթթիկինէ չիւպհէ վէրիյօր զաննընտայըզ» տիյէրէք մէրգում մուխպիրիմիզ պիր ֆըգրա եազմըշ իտի:

Մշակ մուխպիրի իսէ պու ֆըգրատան խօտ պէ խօտ քէնտիսինէ պիր էճնէպի տէվլէթին ալէթի տիր տէմէք մանասընը իսթիխրաճ էյլէմիշ իմիշ:

Հալ պու քի իշ պու մէրքէզտէ օլմայըպ, պիզիմ մուխպիրիմիզ Մշակ մուխպիրի իչիւն սահիհէն էճնէպի տէվլէթի ալէթի տիր տէմէք իսթէմէմիշ տիր: անճագ անըն Էրմէնի կազէթալարը մուխպիրլէրի ալէյհինտէ լիսանը նամինասիպ գուլլանմասը իւզէրինէ, քէնտիսինին տէ մուխպիրլէր միյանընտա պուլունտուղունտան, մուամէլէի մէզքիւրէնին քէնտիսինէ տախի շումուլի օլտուղու միւլահազասընա մէպնի, Էրզրում մուխպիրիմիզ պիթթապի միւտաֆաայի նէֆսէ միւսարէաթ իտէրէք ճէվապը լազըմը իթա իթմիշ, վէ պէօյլէճէ Մշակ մուխպիրինին իչ տիւկէր պիր սըֆաթ վէրէրէք կազէթայա տայիր մալիւմաթ իթթիտէն, պիր էճնէպի տէվլէթին ալէթի օլմուշ տըր զաննընտա պուլունմուշ տըր: Զաննըյաթ իլէ հագիգաթըն արասընտա իսէ պէօյիւք ֆարգ վար տըր:

Իմտի գալէմճէ իքի մուխպիր միյանընտա հուսուլէ կէլէն պիր մինագաշատան տօլայը զաննըյաթ իւզրէ եազըլմըշ օլան պիր ֆըգրատա, Մշակ մուխպիրինին սահիհէն պիր էճնէպի տէվլէթի ալէթի տիր տէնիլմէմիշ օլտուղունը վէ նիյէթ տախի օ օլմատըղընը պուրաճըգտա պիր ֆըգրայի մախսուսէ իլէ պէյան իտէրիզ:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս քումփանիասը Բուրօ-ֆէրտան մախսուսըն Բէտըլէ օլունան Թէլէկրաֆլար տըր.

Տըպլին 14 մայիս

Ֆէնիգս Բարգ գաթիլլէրինտէն պիրի պուլունան Պրատի պու կիւն ասըլմըշ տըր:

Մէրգումըն ասըլտըղը էսնատէ հապսխանէնին էթրաֆընտա օն պին քիշի պիրիքմիշ տիր:

Լօնտրա 14 մայիս

Իսմիտ Պրունըրտան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Զուլուխաթան իլէ Պասութօլըլար մէմլէքէթինտէ գարըշըգլըգլար արթմագտա օլուպ, ինկիլթէրրա միւտախէլէյէ մէճպուր օլաճագտըր:

Աժանս Ռէօյթէր Բուրօ-ֆէրտան մախսուսըն Բէտըլէ օլունան Թէլէկրաֆլար տըր.

Պէրլին 14 մայիս

Բրէնս Պիզմարգ էյիլէշիյօր: Միւշարիւնլէյհ պու կիւնլէրտէ ումուրը բօլիթիգիյէի ճարիյէ իլէ մէշղուլ օլմուշ տըր:

Բէթէրսպուրկտան ալընան րէսմի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա Չարը մայիս 22տէ Մօսգովայա կիտէճէք, վէ րէսմի թէթվիճ մայիս 27տէ վուգուա պուլաճագ տըր:

Գարատաղ բրէնսի Չէտէ Նամ վաբօրա րաքիպէն վէ Ռուսիյա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր:

Տէվլէթլէր` անգարիպ Պուլկարիսթան վէքիլի մէսէլէսիյլէ տախի մէշղուլ մալիյէի մուալլագասը թէսվիյէ իտէճէքլէր տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, Բաքուտա Օսմանլը շէհպէնտէրի Տանիշ էֆէնտի պու քէրրէ Ջէթինէ Օսմանլը սէֆարէթինէ թային պույուրըլմըշ տըր:

—Տիւնքի նիւսխամըզտա տախի եազըլտըղը վէճհիլէ կէչէն սէնէ իլէ, վիւքէլայի աթիգայի Օսմանիյէտէն Տախիլիյէ նազըրը Մահմուտ Նէտիմ բաշա հազրէթլէրի` պիր խայլը վագթտան պէրու միւպթէլա օլտուղը խասթալըգտան միւթէէսսիրէն էվվէլքի կիճէ սաաթ 8 րատտէլէրինտէ թէրքը հայաթ էյլէմիշ տիր:

Միւթէվէֆֆայի միւշարիւնլէյհին ճէնազէսի տիւնքի կիւն Թէրսանէի Ամիրէտէն թախսիս պույուրուլան վաբօրլար իլէ Պէյքօզտէ քեաին սահիլխանէսինտէն գալտըրըլարագ պահրէն Սիրքէճի իսքէլէսինէ կէթիրիլմիշ, վէ օրատան ճէնազէ նամազը գըլընմագ իւզրէ Այա Սօֆիա ճամիինէ կէօթիւրիւլմիշ տիր:

Պատէհու նաշըն մէվգու պուլունտուղը թապութը պիր թագըմ զէվաթ էլլէրի իւզէրինտէ թութուլարագ վէ իլէրիտէ վէ չէյալէր հազըր օլտուգլարը վէ ալայըն էօնիւնտէ Շէհր Էմանէթի չավուշլարը վէ բօլիս վէ ասաքիրը զապթիյէ էֆրատը պուլունտուգլարը հալտէ, Տիվան եօլունտան վաալիտէի մուհթէրէմէ Օսմանիյէ թիւրպէսի արտընտա պուլունան արսայա կէօթիւրիւլմիշ վէ արսայի մէզքիւրէտէ թէհիյէ իտիլմիշ օլան մէզարա տէֆն օլունմուշ տըր:

Սատրազամ հազրէթլէրի իլէ Տախիլիյէ վէ Ատլիյէ վէ Նաֆիա վէ Էվգաֆ վէ Տէֆթէրը Խագանի Նազըրլարը բաշալար հազարաթը վէ Սատրը էսպագ խալէֆաթըն բաշա հազրէթլէրի վէ տահա պիր չօգ զէվաթը ֆիխամ վէ մէմուրինը քիրամ` նաշըն մէզարա գօնուլմասընա գատար օրատա հազըր պուլունմուշլար տըր: Մէզարըն հաֆր ու ինշասընա Շէհր Էմինի Մազհար բաշա հազրէթլէրի պիզզաթ նէզարէթ իյլէմիշ տիր:

—Մէքթէպը Սէնայիէ եաբըլմըշ օլան ղայէթ նէֆիս վէ միւզէյյէն պիր չիֆթ քիթապ բաֆը խաքքեաքի Շահանէյէ թագտիմ օլունտուղտա, զաթը Շահանէ էսէրը մէզքիւրը ֆէվգէլատէ թագտիր ու թահսին պույուրարագ, Մապէյնը Հիւմայունտա պիր օտանըն եալընըզ Մէքթէպը Սէնայի մամուլաթը իլէ տէօշէնիլիպ տօնաթըլմասընը իրատէ պույուրմուշլար տըր:

—Կէչէն ճումաա կիւնիւ Սէլամլըգ րէսմինտէն սօնրա զաթը հազրէթը Շէհրիյարի Օսմանիյէ քէօշքինէ կիտէրէք էպէյի օլարագ քէօշք ու կիւզար պույուրմուշլար տըր: Պու արա Օսմանիյէ պաղչէսի գուրպինտէ պուլունան կաղինօնըն չալկըճըլարը Համիտէ մարշընը թէրէննիւմ իթմիւքլէրինտէն, զաթը հազրէթը Բատիշահի պիր եավէրը հազրէթը Շահանէ իհսան պույուրմուշլար տըր:

—Էվվէլքի եազըլտըղը վէճհիլէ Ալէմանիա սէֆիրի Մ. Րատովից ճումաա էրթէսի կիւնիւ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ իտիլիպ, պիր սաաթ գատար զաթը Շահանէ իլէ խուսուսի պիր միւլագաթտա պուլունմուշ տըր:

—Բիրայէթէ կէօրէ Վասա բաշանըն ձէպէլը Լիպնան միւթէսարրըֆըլըղընա թային միւնասէպէթիյլէ մինհալլ գալմըշ օլան Էտիրնէ վիլայէթի մէրքէզ միւթէսարրըֆլըղը մէմուրիյէթի լաղվ օլունաճագ տըր: Պու հալտէ էլան Տիմիթօգա միւթէսարրըֆը պուլունան Եօրկի բաշա էնգըրմայի մէմուրիյէթէ Էտիրնէ սանճաղընա տախի միւթէսարրըֆ թային օլունաճագ տըր:

—Թահրիրաթը խարիճիյէ միւտիրի սապըգը Սէֆէրեան Նշան էֆէնտի հազրէթլէրինին մէմուրիյէթինտէն աֆվ պույրուլտուղը տիւնքի նիւսխամըզտա եազմըշ իտիք:

Իսթէֆան պէյանընա կէօրէ, Նշան էֆէնտի` ախիրէն հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ իթալիա պէյնինտէ մէվճուտ թիճարէթ ահտնամէսինին ինգըզասընտան տօլայը իթալիա իլէ տէվլէթը Օսմանիյէ պէյնինտէ զուհուր իտէն միւշքիլաթա սէպէպ օլտուղը կիպի, կէչէն սալը կիւնիւ ձէպէլը Լիպնան բրօթօգօլընըն իմզա իտիլտիկի սըրատա տախի պիր խաթաա պուլունմուշ իմիշ:

Ժուռնալ տը Քօնսթանթինօբլըն պէյանընա կէօրէ, միւտիրիյէթը մէզքիւրէյէ Մահիտ բաշա հազրէթլէրի թային պույուրուլաճագ իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իրան մէմալիքինտէ վագը Շահբուսթ շէհրինտէ միւթէմէքքին պազը գօմիսիօնճըլար` Վանտա Փօրթուգալեան էֆէնտինին կէգրօնական վարժարանընա 105 րուպլի իանէ իրսալ իթմիշլէր տիր:

—

Վաղարշապատտան եազըլտըղընա կէօրէ, մէրհում Գէորգ Դ. Ամենայն կաթողիկոսըն էանաի հայաթընտա խոր-վիրապա նէֆի իտիլմիշ օլան Բարթուղիմէոս վարտապետ` Ս. Սինոտ գարարըյլա Նոր Պայազիտէ մէմուրը րուհանի թային օլունմուշ օլտուղունտան, խոր-վիրապտան կէրի չաղըրըլըպ անգարիպ մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէքմիշ:

—

Տիւնքի կիւն Թրապիզօնտան կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ս. Էջմիածին ճէմարանընտան ըՍթամպօլա ավտէթ իտէճէք օլան պուրալը պէշ նէֆէր չակիրտան Թրապիզօնա միւվասէլէթ իթմիշ օլմագլա, ճումաա կիւնիւ Ռուս վաբօրըյլա Տէրսաաատէթէ վասըլ օլաճագլար տըր:

—

Ռուսիատա վագը Աստրախանտա մուգիմ միլլէթտաշլարըմըզ` Ս. Էջմիածինտէքի Գէորգեան ճէմարանընա իանէթէն 300 րուպլի իրսալ իթմիշլէր տիր:

—

Կը լսեմք թէ Նիկոմիդիոյ վիճակին եղող Մէրտիկեօզի և Եալաքտէրէի բոլոր քահանայք իրենց ժողովրդոց միջոցաւ եկեղեցիներէն դուրս արտաքսուելով` ամենքն ի միասին մայրաքաղաքս եկեր են երեկի չգենալով: Կըսուի թէ եկեղեցիները գոցուեր և տեղւոյն Աթոռակալին ձեռամբ բանալիները Ազգ. Պատրիարքարան զրկուեր են:

Այս խնդրոյն պարագաները պիտի հրատարակեմք:

(Հայրենիք)

—

Ֆէննը մուսիգիտէ մէհարէթը քեամիլէսի կազէթամըզտա պիլմինասէպէ տէֆաաթլէ իլան օլունան վէ թէզմիօ վէ օբէրա չէնալարընտա վէ մուզիգա օրքէսթրալարընտա վէ բիյանօ վէ տիւկէր ալաթը մուսիգիյէտէ չէվգ ու հայրէթլէ իչիտիլմիշ վէ տինլէնմիշ օլան Զուհաճեան Տիգրան էֆէնտի` պու տէֆա Ակէ Մարի (Ողջոյն քեզ Մարիամ) տուվասը իւզէրինէ եէնի պիր նաղմէի պինազիրէ թէրթիպ իթմիշ տիր:

Զուհաճեան էֆէնտի պիր խայլի օբէրա վէ օբէրէթ վէ նաղմաթը սաիրէ թէրթիպ իտէրէք, պէօյլէճէ ֆէննը մուսիգիյի ճիտտան նիւթէ իպրազը հիւնէր վէ մարիֆէթ իթթիկի կիպի, գիւքը օլընան Ակէ Մարի նաղմէսիյլէ մուսիգիյի րուհանիտէ տախի մէհարէթը թամմէսի պուլունտուղունը իսպաթ իթմիշ օլտուղունը էրպապը վուգուֆ թաստիգ իտէյօրլար:

Մումաիլէյհ ուսթաթը քեամիլ պու նօթայը հէմ բիյանօնըն րէֆագաթիյլէ պէրապէր Մէցցօ-Սօբրանօ վէ եա Պասսօ սէսի իչիւն, վէ հէմ տէ եալընըզ բիյանօ վէ էրղանուն վէ քէման իչիւն թանզիմ իթմիշ, վէ եատիկեար մագամընտա քէնտի միւսթախէս շաքիրտանընա պիրէր նէֆհաի իհտա իթմիշ տիր:

Զուհաճեան Տիգրան էֆէնտի իշպու թէրթիպը ախիրինտէ ֆէննը մուսիգիյէ մալիմաթը ֆէվգէլատէսինի օլտուղունը պիր գաթ տահա իսպաթ իթմիշ, օ սայէտէ միլլէթիմիզէ տէ տահա զիյատէ մուճիպը շան ու իֆթիխար օլմուշ օլտուղունտան, քէնտիսինի ալքըշլարըզ թէպրիք իտէրիզ:

Մէզքիւր Ակէ Մարի նօթասը շէհրիմիզին պիլճիւմլէ նօթա սաթըճըլարընտա ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր:

Զուհաճեան էֆէնտինին եագընտա «Իւն կուրթ տը Բլէ» սէրլէվհասըյլա պիր կիւզէլ նօթա տահա նէշր իտէճէքմիշ տիր:

—

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Բէշինճի Բուրաստան Մանկանցըն 9ընճը ճիւզի տախի պու քէրրէ մէյտանա ինթիշար էյլէմիշ տըր:

—

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ

Տօգթօր Մ. Բ. Իւթիւճեան էֆէնտինին պալատէքի սէրլէվհալը րիսալէի միւֆիտէի մէվգութէսինին 12 նումէրօլու մայիս նիւսխասի նէշր օլունուպ, պունտա գանտան պահս օլունմուշ, վէ գանըն վիւճուտը ինսանտա նէ թէրէճէ պէօյիւք պիր մէմուրիյէթի օլտուղու կէօսթէրիլմիշ տիր:

—

ՊԷՀԼԻՎԱՆ Պ. ՍԻՄՕՆ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ՊԻՐ ՐԷՃԱ

Մալիւմ օլտըղը վէճհ իլէ Բէհլիվան Պ. Սիմօն` րէքաբ վագըթտան սիլասընա կիտէճէկի ճիհէթլէ, մէրգումըն մէնֆաաթընա թէաթրօ վէրիւրէն վէ բիյանգօ չէքտիրէն վէ եանէ անըն հիսապընա քէնտի րէսմինի չըգարըբ սաթըլան քիմսէլէրին օլ պապտաքի հիսապլարընը սէրէնճէմէտէ պըրագմայըբ, պիր սաաթ էվվէլ րույէթ ու թէսվիյէ իթմէլէրի զըմնընտա կազէթամըզ վասըթասըյլա, պունլար` հէր քիմլէր իսէ մէրգումըն շու սիլահըլըղընը թահթը նազարը էհէմմիյէթ վէ ինսաֆա ալարագ, պիր ան էվվէլ հիսապաթը մէզքիւրէյի թէսվիյէ իթմէլէրինի մումաիլէյհ Պ. Սիմօն իլէ պէրապէր պիզ տախի րիճա, վէ պու րէճամըզըն գապուլ պույուրուլաճաղընը գավիյէն մէմուլ իտէրիզ:

Մումաիլէյհ Պ. Սիմօն` քէնտի մուվաֆագաթը օլմագսըզըն պազը քիմսէլէրին թէքրարէն քէնտի րէսմինի չըգարըբ սաթմագ նիյէթինտէ օլտուգլարընը տախի խապէր ալմըշ օլմագլա, պէօյլէ պիր թէշէպպիւսէ քէնտիսինին հէմֆիքըր օլմատըղընը պէյան, վէ էկէր խիլաֆը օլարագ քէնտի րէսմի չըգարըլըրսա իլանըն պու պապտա մէսուլ թութուլաճագլարընը էյլէրի կազէթամըզ վասըթասըյլա իլան իտէր:

ԱՀՎԱԼԸ ԷՎՐՈՊԱ

Իթալիա տէվլէթինին տախի, Ալէմանիա վէ Ավուսթրիա իթթիֆագընա տախիլ օլմուշ օլմասը, էրպապը բօլիթիգայա պէօյիւք պիր էֆքեար սէրմայէսի օլտուղունտան, պու իւչ տէվլէթ իթթիֆագը իւզէրինէ տէֆա տէֆա մուպահասալարա կիրիշիպ, կէօնակէօն նէթիճէլէր չըգարմայան հիչ պիր կազէթա տախի գալմամըշ։

Տօղրուսու տօղրու մէզքիւր իթթիֆագտա ալէտգալարը պուլունան միլլէթլէրին վէ տէվլէթլէրին միւրէվվիճի էֆքեարլարը օլան կազէթալարըն պահսընճա, իւչ տէվլէթ իթթիֆագը, հիչ պիր սայիր տէվլէթ ալէյհինէ խասմանէ պիր բօլիթիգա թասավվուրու էսէրի օլմատըգտան պաշգա, հալթա սուլհ ու սալահը թահգիմ գասդը սուրէթինէ իլթիզամ վէ վիգայէ իթմէք իչին թէրթիպ գըլընմըշ տըր։

Էկէր սահիհէն իւչ տէվլէթ իթթիֆագընտան աալը մագսատ պու իսէ, տիմէք օլուր քի, սուլհ ու սալահըն պագասը պիրազ մուչէվվէշ հալտէ պուլունտուղունտան, զաթէն անըն վիգայէսի իչիւն մէվճուտ պուլունան Ալէմանիա վէ Ավուսթրիա իթթիֆագընա, պիր իւչիւնճիւ տէվլէթին տախի իլավէսի իլէ էհէմմիյէթ գուվվէթ վէրմէյէ լիւզում կէօրիւլմիւշ տիւր։

Պազըլարըն էֆքեարընճա տախի, Բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրի, միւսէլլահ օրտուլար պէսլէմէք միւշքիլինէ Ալէմանիանըն կէօյիւս վէրէճէք հալի գալմատըղընը կէօրէրէք, Ֆրանսայը՝ թէրքի սիլահա մէճպուր գըլմագ, վէ պու սուրէթլէ, ումում Էվրօբա տէվլէթլէրի օրտուլարընըն թէնգիլինէ եօլ աչմագ իչիւն, սայիր տէվլէթլէրի, պու սուրէթլէ պիրէր պիրէր, Ալէմանիա վէ Ավուսթրիանըն սուլհ իթթիֆագընա տախիլ գըլմագ իսթէյօր։

Տահա պաշգալարը տախի, պաշգա մանէալար վէրիյօրլար։

Պու էֆքեարլարըն քեաֆֆէսի տախի խիւլասը օլունտուգտա, հէրնէ էն զիյատէ ագըլ եագընը, էն էվվէլքի էֆքեար օլմագ կէրէք տիր։

Զիրէքի, զիքրը օլունան իթթիֆագը թէրթիպ իտէնլէր, էն զիյատէ սուլհ ու սալահա միւհթաճ պուլունան տէվլէթլէր տիրլէր. վէ թէրթիպ իթտիքլէրի իթթիֆագ տախի, սահիհէն էօյլէ պիր գուվվէթէ մալիք պուլունմագտա տըր քի, էկէր պու գուվվէթ իլէ տախի, Էվրօբանըն սուլհ ու սալահընա գաստ իթմէք իսթէյէն տէվլէթլէրին էլլէրի վէ այագլարը պաղլանմազ իսէ, արթըգ սուլհ տէնիլէն չէյ ինանմագտան զիյատէ ապէս պիր չէյ տախի օլամայաճագ տըր։

Էվրօբանըն սուլհ ու սալահընա խալէլ կէթիրմէլէրինտէն գօրգուլան տէվլէթլէր, եալընըզ Ռուսիա իլէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի օլապիլիրլէր։

Վէ Ալէմանիա, Ավուսթրիա, վէ Իթալիա տէվլէթլէրինին իթթիֆագը, Ֆրանսայա վէ Ռուսիայա գարշը պիր կէօսթէրիշ աստ իտիլմէմէք իչին, Ինկիլթէրրայա գարշը պիր թէհտիտ աստ իտիլմէլի իտի. Քի հալը հազըրտա, վէ միւթթէֆիգ տէվլէթլէր իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ մէվճուտ պուլունան միւնասէպաթը հազըրէտէ, պու սօնրաքի ինթիմալէ տէ ասլա պիր մահալլ պուլունամազ։

Իթալիա տէվլէթի միւքէլլէֆինըն բարլամէնթօյա վէրտիկի իւզահաթտան տախի սէրահաթէն անլաշըլմըշ տըր քի, Ալէմանիա, Ավուսթրիա, վէ Իթալիա տէվլէթլէրինին իթթիֆագը, եէքտիկէրինին միլքինի, տիշարտան պիր տէվլէթ հիւճումունա գարշը մուհաֆազա իթմէք մագսատը իլէ միւճուտէ կէլմիշ տիր։

Անճագ, էկէր պու իւչ տէվլէթլէրին, սահիհէն սուլհ ու սալահըն վիգայէսինէ մէյլ պուլունտուգլարընա էմնիյէթ իտիլէճէք մուհագգագ սէպէպլէր պուլունմուշ օլմասա իտի, մէզքիւր իթթիֆագըն պէօյիւք պիր հիւքմի օլամայաճագ իտի։

Ասըլմըշտա տիբլօմաթըլըգ սանաթը օլ գատար թէքամուլ էտէ պուլունմըշ տուր քի, պիր տէվլէթ, տիկէր պիր տէվլէթ իւզէրինէ հիւճում իթմէք իսթէտիկինտէ, կիւյա քէնտիսինին հիչ պիր չէյտէն խապէրի պուլունմամագտա, վէ գուզու կիպի եէրինտէ րահաթ օթուրմագտա իքէն, օ տիկէր տէվլէթ քէնտիսինէ գարշը իլանը հարպ իթմիշ տիր տէյի կէօսթէրիպ, թէքմիլ մէսուլիյէթի անըն իւզէրինէ եիւքլէթէպիլիյօր։

Հալպէ, Ֆրանսա վէ Բրուսիա մուհարէպէսինին մէսուլիյէթի, իւչիւնճիւ Նաբօլէոն իւզէրինէ մի իտի, եօգսա Պիզմարգ ճէնապլէրի իւզէրինէ մի իտի, պունու բէքմէն քի՞մ թաաըին իտէպիլմիշ տիր։

Սահիհ տիր քի էվվէլա բէսմէն իլանը հարպ իտէն, Ֆրանսա տէվլէթի օլտու. Ֆագաթ Ֆրանսանըն բէք թէտարիքեաթսըզ պուլունտուղու, վէ Ալէմանիանըն տախի, ճէհէնգի պիթմիշ պիր գըզ կիպի, թէտարիքեաթը հազըրլէմիշ օն տէրէճէտէ իքմալ իթմիշ պուլունտուղունա նէ տէմէլի իտի։

Պու միւչէվվէշ հալին թէքրարըյը գաբիլ տէյի՞լ մի տիր։

Եա Ալէմանիա, եա Ավուսթրիա, վէ եախօտ Իթալիա տէվլէթի, էկէր չու եա պու տէվլէթ իւզէրինէ հիւճում իթմէք էֆքեարընտա պուլունմուշ օլուրլար իսէ, քէնտիլէրի կիւյա պիր ֆիչէնք պիլէ բօլլայթմագ էֆքեարընտա պուլունմամագտա իքէն, պիր տիկէր տէվլէթ քէնտի իւզէրլէրինէ հիւճում իթմիշ տիր, կիպի կէօսթէրէճէք, վէ օ տիկէր տէվլէթի հիւճումա թահրիք իտէճէք բէք ուսթալըգլը թարիգլէր պուլապիլիրլէր։

Խուսուսի իլէ Ֆրանսըզ միլլէթի կիպի չաբուգ սուրէթտէ աթէշ ալան պիր միլլէթէ գարշը պու օյունու օյնամագ գատար գօլայ պիր չէյ տախի օլամազ։

Օլ վագըթ հիւճումուն մէսուլիյէթի հա՞նկը թարաֆտա պուլունտուղունու թայինէ իթմէք գաբիլ օլամայաճաղընտան, մէսէլա Ֆրանսայը թահրիք իտէն տէվլէթ Ալէմանիա օլաճագ իսէ, իլք հիւճումու Ֆրանսա իթմիշ սայըլաճաղը իչիւն, Ավուսթրիանըն վէ Իթալիանըն տախի Ալէմանիա իլէ պիրլէշմէլէրի լազըմ կէլիր։

Իմտի, պու իւչ տէվլէթլէրին, եալընըզ պաշգա տէվլէթլէր հիւճումունա գարշը եէքտիկէրինի մուհաֆազա իտէճէքլէրի, վէ եալընըզ պու մագսատլէ պէյնլէրինտէ պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրմիշ օլմալարը հիւքմսիզ գալաճագ իտի. Էկէր սահիհէն սուլհ ու սալահըն տէվամընտա, հիչ տէյիլ իսէ իթթիֆագըն պաշլըճա րուհ վէ գուվվէթինի իգհար իտէն Ալէմանիա վէ Ավուսթրիա տէվլէթլէրինին մէնաֆիի մուլթէզամլարը պուլունմուշ օլմասա իտի։

Պիւթիւն Էվրօբանըն չու տէհշէթլի սուրէթլէ միւսէլլահ հալինտէ, էկէր պիր տէրէճէյէ տէխիւրէքլէրի րահաթլանտըրաճագ պիր չէյ վար իսէ, օ տախի, Էվրօբանըն թա կէօպէյինտէ պուլունան Ալէմանիա վէ Ավուսթրիա տէվլէթլէրինին, նէֆսի Էվրօբատա ասայիշի հալի պագը սաղլամայա մէճպուր պուլունմուշ օլմալարը տըր։

Էկէր Իթալիա տէվլէթի տախի սուլհա միւհթաճ պուլունմուշ օլմասա, եախօտ քէնտիսինի սիւրիւքլէյիպ մուհարէպէյէ կէօթիւրէճէք պիր բօլիթիգայա մէյյալ օլմուշ օլսա իտի, Ալէմանիա վէ Ավուսթրիա իթթիֆագընա տախիլ օլամազ իտի։

Նէ Ալէմանիա վէ նէ տէ Ավուսթրիա, իգբալինտէն հիչ պիրիսի տախի Իթալիանըն թապիի միւթթէֆիգլէրի օլմատըգտան պաշգա, հալթա Ավուսթրիա, Իթալիանըն թապիի տիւշմէնի տախի պուլունմագտա իտի։

Ֆագաթ Ֆրանսա բօլիթիգասընըն միւչէվվէշ վէ զայիֆ վէ էմնիյէթ խոիլէմէյէճէք հալի, Իթալիայը, մէճպուրի Ալէմանիանըն վէ Ավուսթրիանըն գուճաղընա աթմըշլար։

Շիմտի պու իւչ տէվլէթլէր, եէքտիկէրլէրինին միլքինի, խարիճտէն հիւճումլարա գարշը մուհաֆազա իթմէք իթթիֆագընա կիրիշմէլէրի իլէ, նէֆսի Էվրօբատա, մուհարէպէյի աթէշա միւմքինսիզ գըլմըշ օլապիլիրլէր։

Զաթէն Ինկիլթէրրա տէվլէթինին էսասէն սուլհ բօլիթիգասընա թապի պուլունմուշ օլմասը մալիւմ տիր։

Հիչ տէյիլ իսէ նէֆսի Էվրօբատա Ինկիլթէրրանըն իչպու սուլհ բօլիթիգասընա սատըգ պուլունմուշ օլմասը միւսալլէմ պիր մատտէ օլտուղու կիպի, պունտան սօնրա տախի այնի բօլիթիգայա մայիլ պուլունաճաղընա չիւպհէ իտիլէճէք պիր սէպէպ կէօրիւլէմէզ։

Իմտի Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի, էկէր տօղրուտան տօղրու տէյիլ իսէ տէ, տօլայըտան օսուն մէզքիւր իւչ տէվլէթլէրին սուլհ իթթիֆագընա ալէտգատար պուլունաճագ տըր։

Ահվալը բօլիթիգանըն տախի, քէնտինէ մախսուս պիր մաթէմաթիգ հիսապը եօգ տէյիլ տիր։

Վէ իչպու մաթէմաթիգ հիսապընա միւրաճաաթ օլունտուգտա, չու գաթի նէթիճէ հուսուլէ կէլիյօր քի, Ալէմանիա, Ավուսթրիա, վէ Իթալիա տէվլէթլէրի, քէնտի իթթիֆագլարընա տէվամ իթմէք հալինտէ պուլունտուգճա, վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի, մանէն մէզքիւր իթթիֆագա գուվվէթ վէրտիքճէ, կէրէք գալան Ֆրանսա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրինէ տախի, նէֆսի Էվրօբատա պիր մուհարէպէ աճէլինէ սէպէպիյէթ վէրմէլէրինէ իմքեան կէօրիւլմէմէքտէ տիր։

Անճագ Էվրօբանըն խարիճինտէ վուգուի ինթիմալտէն աստ իտիլէպիլէն վուգուաթ իչիւն տախի, մէզքիւր սուլհ իթթիֆագընըն պիր հիւքմի գալմըշ պուլունապիլէճէ՞ք մի տիր. Իշթէ օրասը բէք միւչէվվէշ օլուպ, էրպապը բօլիթիգանըն նազար ու տիգգաթը, Էվրօբատան զիյատէ, Ասիա վէ Աֆրիգա իւզէրինէ տէօնմիւշ օլսա, տահա զիյատէ ահվալէ մուվաֆըգ պիր իսթիգամէթա պուլունմուշ օլապիլիր։

ՄԻՔԵՍԱԹԻՊ

ԶՄՇԿԱԾԱԿ

Շէհրը մէզքիւրտէն 37 իմզա իլէ տէրճի գըլընտա մաթպաամըզա կէօնտէրիլէն մէքթուպ տըր.

4 փետր. 1883, թիւ 3400 Մասիսին մէջ «Զմշկածակի վիճակը» վերնագրով մի յօդուած կարդացինք, որուն պարունակութեանը ինչ աստիճան կարևորութիւն ունենալը, ստորագրութեանց բազմաստմամբ թէև մեր հայրենակիցք կը ճանչնան, բայց ընդհանուր ընթերցողաց ևս ծանուցանել տրժան գտնեցանք, ուստի հրատարակելով հայրենեաց ծառայութիւն մը մատուցանելդ կը խնդրեմք։

Յիշեալ յօդուածը՝ Զմշկածակի նախնի վիճակը բստ քմաց նկարագրելէն զկնի, կանցնի Առաջ. Տեղապահ, այն է Պաղճեան Տ. Բարդուղիմէոս Ծ. վարդապետին փառաւոր գալուստն նշանակել, և յետ այնորիկ կանցնին Ազգ. Գաւառ. Ժողովոյ ընտրութեան ձեռնարկութեանը, և կըսէ «10 անձէ ընտրողական Ցանձնաժողով մի կարգելով ընտրեցին ընտրելեաց և ընտրողաց ցանկերը.» Ուստի կը հարցնեմք Պ. Նամակագրաց, Ազգ. Վարչութեան ո՞ր հրահանգի և ո՞ր թիւ Նամակաւ այդպիսի ձեռնարկութեանց ըսկսեցին, մինչդեռ Առաջ. Տեղապահի գիր մը մինչև ցարդ գալած չէ, ուստի ի՞նչ իրաւամբ այդ մասնախումբ գործեց մի այդպիսի պաշտօն, մինչ Առաջնորդարանն կախուած կը մնայ Բարձրաշնորհ Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան Պատրիարք Հօր կոնդակ, դեռ չորս տարի ու կէս չըներ, Գաւառ. Ժողովոյ օրինաւոր ընտրութիւն և վաւերացումն, ի՞նչէն արդեօք ատոնք լուծեալ կը համարուին, չը գիտեմք. յետոյ Ցոդուածագիր պարոններն Առաջն. Տեղապահի օրինաւոր քուէարկութիւնը կը գովաբանէն բայց խնդիրը երբ իւչ պէկ ժաղի կուգայ և Մեծ. Առետուր էֆէնտի Ախիկեանի քուէին խարդախութիւն եղաւ, տղաքը և եղբարքը պօռացին, քուէ մուրացին, խարդախեալ է, «« ըսելով կը պօռան ու կը պօռչտան։ Խեղճեր դեռ իրենք իրենց գրութեան ոտքն ու գլուխը չեն ճանչնար, որչափ հակասական է, ընթերցողին խնդալը կուգայ, և յայտնապէս իւրեանց կրից պատկերը կերևի նոյն էջերուն մէջ որ ուշիմ ընթերցողք անշուշտ կրնան հասկանալ. խեղճե՛ր, ինչպէկ թաղի մէջ եղած խռովութեանց պատճառ արդէն յայտնի է որ կողմէն լինելը, և այդ մասին եղած ամեն ապօրինաւորութիւնք նկարագրելով ուղարկեցինք Ազգ. Վարչութեան պատկառելի Ժողովոյ, և նոյնպէս ընտրողական մասին ինք գիտողութեամբ ծանուցինք, և խնդրեցինք օրինաւոր Նոր ի Նորոյ քուէարկութիւն. Զմշկածագցին չէ տեսեր եղեր այսպիսի օրինաւոր քուէարկութիւն. ո՞րն է, ինչպէկու մէջի եղած խառնակութիւնը արդէն դուք ալ կխոստովանիք, ուրեմն թեմականաց ո՞ր մէկին մէջ եղած ընտրութիւնք օրինաւոր են, Հատուքին երեսփոխանն է կարծեմ որ ժողովուրդէն քանի մի անհատ եկեղեցւոյ դուռը ժողվելով, ծօ՛ Սահակ, դուն գնա՛ իջաէ. Առաջնորդ մարդ մի ուղեր է. տէրտէ՛ր, գրէ վարդապետին թէ Սահակ աղան է մեր երեսփոխանը, և քանի մի ալ ստորագրութեամբ երեսփոխան ընտրուած է. չէ, ատ չէ մինակ, կեցիր դեռ ուրիշ շատ օրինաւորութիւններ կան. յիշեալ մասնախումբ աղայք, առաջ քան և մէկ երեսփոխանի վրայ բաշխուիմ կընէ և ընտրող ու ընտրելեաց ցանկ կը պատրաստէ և ցանկ եկեղեցւոյ դուռը կը կախուի քաղաքը. մասնախումբ աղաներուն մէկ երկուքին կողմնակից կարգ չունենալնուն համար առաւօտ վար կառնուի քան և ութի կը վերածուի, մասնախումբ աղայքն ուզածն ընտրելի կըլլայ, բայց այդ չէ միայն մասնախումբ աղային փափաքը. Զմշկածագ գիւղի եւ քաղաքի խնդիր կայ. Նպատակը թեմականները քիչ ըլլան և քաղաքինը շատ, որպէս զի իւր խաղը խաղայ թեմականաց գլխուն, բայց չեմք գիտեր թէ երբ կարգը ազգային տուրքի գայ նոյն ժամանակ ալ այդպէս պիտի խորհի՞, յայտնի է թէ ոչ. ուրեմն այդ է օրինաւորութիւնը որ մէն մի թեմի ՝ մէկ ժամ չէն կեցեր ընտրող էֆէնտիք, ոչ նախորդլուր տալ և ոչ ընտրելեաց ցանկ կախել, մինակ երեսփոխան պիտի ընտրէք, բայց չուտ, կենալու ժամանակ չունիմք և հարկչկայ գիւղին երեսփոխանաց, կուզէք քաղաքին տուէք ըսելով մէկ ժամու մէջ քառասուն ընտրողէն 15ին քուէն առնելով, և 100 ընտրող կեցած թեմերէն 7, 10, և ամենէն շատը 15 քուէով երեսփոխան ընտրուած են. ուստի թերութեանց ո՛ր մէկըն հաշուեմք երկայն կըլլի։ Պ. Նամակագիրք Ժողովոյ Նիստին նկարագրութիւնը ընելով, նախ դիւանի կազմութեան սկսան կըսեն. պարոնայք, չէ՞ք յիշեր երկու ժամ տևեց վիճաբանութիւնը որ նախորդ Ժողովը ի՞նչ իրաւամբ կը լուծէք ըսուեցաւ, և Ջօլաքեան էֆէնտին տեղեկագրով մը բողոքեց այդ ապօրինաւորութեան

ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ

Ժ

ՖԻԹՈՒՀԱԹԸ ԱՏԱԼԷԹ

(1714 Նէ-Վըրտոն տէվրի)

«Քէնախինի պիր տէֆա արապատա կէօրտիւմ. վէֆաթ իթմիշ օլան Ճագ Թէյլըր նամ պիր օճագ սիւբիւրիւճիսինին Ֆլօրա խամընտէ գըզընա բէք պէնզէմէքտէ իտի։

«Պու Ֆլօրա, իքի այտան պէրու, սըրլ քէնտի խանէսինտէն զայիպ օլմուշ իտի . . .։

«Շիւբհէլէրիմին սէպէպինի պուլտուան անլայապիլիրսինիզ։

«Պէնիմ պէկքի տօղրուզ օլան զաննըմճա, Մարկէրիթ Գօլտուին, սապըգ օճագ սիւբիւրիճիսի գըզը Ֆլօրա տըր։

«Մարկէրիթ Գօլտուինին խանէսինտէ թէճէմմիւ իտէն զէվաթ միյանընտա, պիր զաթ տախի վար տըր քի, պու զաթըն, էշքալը, պօյու, թէնինին րէնկի, սաչը, սագալը, կէօզիւ վէ պէտէնի, խայլի սէնէլէրտէն պէրու բօլիս րէֆիգլէրիմին րահաթընը զայիպ իթտիրմիշ օլան Թօմաս Ուայլտմէն նամընտա մէշհուր պիր հայտուտ իւզէրինէ ալտըղըմ մալիւմաթլարա բէք միւշաբիհ պուլունմագտա իտի։

«Պէն սալէն Թօմաս Ուայլտմէնի թանըմամըշըմ տըր. Ֆագաթ քէնտիսինի թանըյան մէմուրլարտան պիրիսի, պիր տէֆա, Րալֆ Միլըր քէնտիսի զաննըլ օլունան վէ շիմտի տահա պաշգա պիր իսիմլէ Մօրթիմէր օլտուղու թէպէյյուն իտէն տէլիգանըլը իլէ պէրապէր, անը կէօրմիւշ օլտուղունու պանա սէօյլէմիշ իտի։ Շիմտի զօմանտան ճէնապլէրինին հիքեայէսի, մէրգումըն, սահիհէն Թօմաս Ուայլտմէն քէնտիսի օլտուղունա, բէք աղ շիւբհէ պըրագըյօր։

«Պու սաէթ իչիւն տախի, Պէնիկալ սիւարի ալայը զօմանտանը խիւչ տէյօրլար։ Հինտիսթանտան ավտէթ իթմիշ օլան պայըը զապըթանա, Ճօրճ Ուիլսըն նամընտա պիր սիւարի զապըթի թանըյըպ թանըմատըղըընը սիւալ իթտիմ տըրաչթըրտըմ. հիչ պիրիսի, օ իսմտէ տիր սիւարի զօմանտանը պիլտիքլէրինի ատրէսինի խաճէթլիւր։

«Թօմաս Ուայլտմէն քէնտիսի տիր տէյի զաննը իթտիյիմ պու զաթ, չիմտի քէնտիսինէ Մըսթըր Ուիլսըն նամընը վէրիյօր։

«Վէ մատամ քի պու Թօմաս Ուայլտմէն, Ամիրալ Անսըն հազրէթլէրի մայէթինտէ տախի խայլի միւտտէթ խըզմէթ իթմիշ տիր, սըրասը կէլտիյինտէ Ճօրճ Ուիլսընը քէնտիլէրինէ տէ թագտիմ իտէճէյիմ. վէ միւշարիլէյհ հազրէթլէրի տէ, անըն ասլընա հիւքմ իթմէյէ հիմմէթ պույուրաճագ տըր։ Ֆագաթ թահգըգաթըմը իքմալ իտիպ քէնտիմի պիր էյիճէ իգնա իթմէքսիզին, պիրիպիրլէրինէ մէրպութ պուլունան պու սըրլարըն մէյտանա չըգարըլմասը իլէ քիւչիւք տիւշմէքլիյիմէ մահէլլ գալմասընը իսթէմէմէքտէ իտիմ։

«Պու զաթ իչիւն տախի Հինտիսթանա եազմըշըմ։

«Ֆագաթ զօմանտան ճէնապլէրինին հիքեայէսինտէն սօնրա, արթըգ ինթիրագլա տավրանմայա մահէլլ գալմատը։

«Մօրթիմէր, Ուայլտմէնին օղլու իմիշ. անըն իչիւն պու ալչագ խապիս, Լօնկհէտին մէյխանէսինտէ, Րալֆ Միլըրըն վիւճուտընի մէյտանտան գալտըրըպ, թըպգը օնա պէնզէյէն քէնտի էվլատընը մէրգումուն եէրինէ կէչիրմէք իսթէմիշ տիր. չիւնքի պու սուրէթլէ, Միլըր ֆամիլեասընըն քիւլլիյէթլի վարիսաթը, պիրիպիրլէրինէ չայան պուլունան պու իքի նէֆէր բէտէր վէ էվլատ խասըպլէրին էլինէ կէչմիշ օլաճագ իտի։

«Մարկէրիթ Գօլտուինին գօնագ մէսարիֆի տախի, պու բարալարտան թէտարիք օլմագտա տըր. պունա շիւբհէ լազըմ տէյիլ տիր։

«Ուայլտմէն քէնտիսի, Մարկէրիթ Գօլտուին իլէ եօմր կէչիրմէքտէ օլտուղու կիպի, օղլու տախի, Րալֆ Միլըր նամը իլէ, Հէլէն Հուայթրօզու քէնտինէ զէվճէ ալմագ իսթէմէքտէ իտի։

«Ֆագաթ թալիհըն պիր էսրարը իչէ միւտախէլէ իթթի։

«Րալֆ Միլըրըն վալիտէսի ալտանըպ, Մօրթիմէրի քէնտի էվլատը եէրինէ գապուլ իթթի. Ֆագաթ Հէլէն Հուայթրօզուն եիւրէյի, քէնտի մաշուգունուն գալպըղընը հիսս իտիպ ալտանմատը։

«Իմտի, ճէպրէն մէրգումէյի աչըրմագ լազըմ կէլտի։

«Տու կիճէքի ճինայէթին ասլը պու տուր։

«Շիմտի, իքի իչիմիզ, Հէլէն Հուայթրօզուն սագլանըլմըշ օլան մահէլլի պուլունապ քէնտիսինի գուրթարմագլըգ վազիֆէսինէ խըլարէթ տիր։

«Ճանիլէրի թէէտիպ իթմէք ճինայէթի սօնրայա գալըր։

«Ֆագաթ Հէլէնին պուլունտուղու կիզլի մահէլլի նէ՞ սուրէթլէ պուլաճաղըզ. մէսէլէ պունտա տըր։»

—Էվվէթ Հէլէնին պուլունաուղու կիզլի մահէլլի նէ՞ սուրէթլէ պուլաճաղըզ, տէյի թէքրար իթտիլէր քեաֆֆէսի հազըրուն էէք ավազ։

—Պէնկալ սիւարի ալայը զօմանտանը Ճօրճ Ուիլսըն, օ մահէլլի պիզէ կէօսթէրէճէք տիր. չիւնքի պու իշտէ անըն մէտխալի պուլունմամըշ օլմասընը զաննը իթմէյէ արթըգ հիչ պիր մահէլլ գալմամըշ տըր, տէտի խիւգիւմաթը։

Րալֆ Միլըր, սէվինճինտէն այագա ֆըրլայըպ, եիւզ պաշը Մօրիսին պօյնունա սարըլտը։

—Էֆէ՛նտի, տէտի էհլի ըրըզ եիւզ պաշը. պու կիւն սիզի եանըլըշլըգլա թէվգիֆ իթտիմ, սիզէ պու գատար մէշագգաթ վէրմէյէ սէպէպ օլտուղում իչիւն, հուզուրունուզտա բէք նատիմ գալմըշըմ տըր։ Պէն տախի վալիտէնիզ վէ ինթիզար Մօրտաունթ կիպի ալտանտըմ. պէն տախի սաըրլ Րալֆ Միլըրը, սախթէ Րալֆ Միլըրտան թէֆրիգ իյէմէյէ միւգթէտիր օլամատըգ վագթա պունուն պաշլըճա մէսուլիյէթի, Թապիաթըն իւզէրինէ ագըլլարընը իգթիզա իտէճէք գատար պիրիպիրինէ պէնզէթմէ հալտէ եարաթմըշ օլտուղու իչիւն, եալընըզ Թապիաթ մէսուլ Թուլթուլմալը իտի իսէ տէ, ինսանլարը Թանըմագ մէմուրիյէթինտէ տէրէճէյի Նիհայէտէ Նայիլ տիր վագիֆէսի պուլունան եիւզ պաշը Մօրիսին տէ, պիր քէլը գատար մէհարէթի պուլունմամասը, աֆվ օլունուր մէվատտէն տէյիլ միր։ Պու խէթամ իչիւն տէֆա տէֆա աֆվընըզը տիլէրիմ զօմանտա՛ն էֆէնտի. վէ էկէր պու կիճէ սիզին նէճաթըվան նիշանլընըզը պուլուպ թէսլիմ իթմէք իգթիտարընա նայիլ օլապիլիր իսէմ, օլ վագըթ խէթամըն թարգիէսինի վէրմիշ օլաճագ իմ. քէնտիմի պախթիյար աատ իտէճէյիմ։

Պու միւքեալէմէտէն սօնրա, տիվանխանէյի մէզքիւրէտէ, պիր նէվի հիւքմ տիվանը հարպ գուրուլտու, վէ աչվալը միւհիմմէյէ կէօրէ իթթիխազ իտիլէճէք թէտպիրինէ թէրթիպ իտիլէճէք ամէլիյաթ իւզէրինէ մէշվէրէթլէր օլունտու, միւհիմմ գարարլար վէրիլտի։

Պու գարարլարըն նէ օլտուգլարընը, իճրաաթընտան անլայաճաղըզ։

դէմ և Առաջնորդ Հօր պատասխանը նորա դէմ թէ՝ «երեսփոխանք երբէք դէմ չեն գործած օրինաց, այլ Ազգ. վարչութիւնն է մեղանչեր, 21 երեսփոխանի տեղ 19 կայ և 3 եկեղեցականաց տեղ 4 կոնդակին մէջ, ուրեմն չեմ ընդունիր, միթէ վարչութիւն լինելով չի սխալիր» ըսելով մերժեց Առաջնորդ Հայրը, և առաջարկուեցաւ որ նոյն տեղեկագիր արձանագրուի, և ատենադպիր էֆէնտին առնելով արձանագրեց նոյն տեղեկագիր. պահ մը սեպենք թէ ստորագրեալ պարոնայք մոռցած են սոյն յուզումը, բայց մեծ զարմանք որ նոյն ստորագրութեանց մէջ դիւան էֆէնտիին անունն ալ կ'կրէ. էֆէնտի, երբ հրապարակ ելաւ ստորագրութիւնդ, չ'կարմրեցա՞ր այդ ստորութեանցդ դէմ, կարծեմ ներկայ ատենի եղաւ, բայց գիտեմ, չէիր կարծեր որ ստորագրութիւնդ հրապարակ պիտի ելնէ, եթէ ոչ չէիր ստորագրեր. խմբագիր Տէր, իրօք նոր ընտրեալ դիւանի մը սա ատենեան նոր նուաստութիւն երբէք չէ տեսնուեր. բայց յիշեալ էֆէնտին կրկին ծածկեր է իւր ստորագրութիւնը, այսինքն մէջերնին մտեր է որ չտեսնեն զինքը. բայց ուշիմ ընթերցողը՝ սատանային ծակն ալ մտնէ կ'տեսնէ և կ'խայտառակէ. աղէկ գտեր ես ընկերներդ և անոնց մէջ մըտեր ես. արդէն անխորհրդաբար դիւանի քուէարկութիւնը դարձուած և խառնախեալ լինելուն նոյն ժամանկ բողոքուելն դու ալ կը խոստովանիս, ատիկայ քեզի նպաստաւոր չէ, խե՛ղճ, քանի որ նոյն ժամանկ բողոքուեր է, ապօրինաւոր է ձեր ընտրութիւնք ըստ Սահմանադր. տրամադրութեանց, և ատոնք նկարագրելէն զինի կանցնիս դէզ մի կոյտեր կ'տեղաս Ախիկեան էֆ.ի գլխուն, կարծելով թէ քու նախանձոտութիւնդ կ'յագեցնես: Արդէն Ախիկեան էֆ.ի ազգասիրութիւնը, հայրենասիրութիւնը և դպրոցասիրութիւնը յայտնի է. արդէն Զմըռնիածագէն զատ չրջակայ գաւառք ամենքն ալ կ'վկայեն նորա բրած բարիքն. երբէք չես յիշեր դու որ քու զաւակդ կրթելու անկարող անձ մի ես և Հ. Միսաք Ընկ. օժանդակութեան կարօտ. գէթ այն չէնք յիշէ, այդ տեղի լուսաւելն ո՞վ տուաւ և ո՞վ համարձակեցաւ Հաճի Թահիր պէյն համոզելով ետ առնուլ ազգ. մէկ հողն որ օրինաւորապէս գնած էր։

Զե՞ս յիշեր արդեօք, հոգելոյս Արիստակէս պատրիարքական տեպաճի մի նամակ առ Ախիկեան էֆէնտիի լրացոյց ամեն բան և Մեծ. Մ. Փօղոսի ազայի Նուէրովը ստացուածք մի ունեցաւ Զմիւռնիածակցին և այսօր ալ չէնք մը ունի նոյն կալուածին վրայ, որ մանկունքդ ձրիապէս ուսում կառնեն նորա մէջ . . . ճանչցէ՛ք, ճանչցէ՛ք ձեր բարերարները և մի մոռանայք նոցա՛ ազգասիրական սրտերը. իրօք Ախիկեան փորձառու է այդպիսի բաներու և երբէք չի լսեր, և դու ալ քաջ գիտես որ որչափ որ դուք պախարակէք, նա կրկին զձեզ պաշտպանած և ազատած է, ատիկայ արդէն Ախիկեան էֆէնտիի սկզբունքն է, բայց ափսոս է ձեզ, քիչ մը ատեն մենք ալ ձեզի պէս բանենք թէ Ախիկեան էֆէնտին ինչպէկ թաղէն քուէ չէ առեր, ի՞նչ պիտի ըսէք, դեռ անցեալ տարի ուխտումն և ուխտը քուէիւ տեղւոյս մեճլիսի ատենին անդամ ընդունուելն, և յետ այնորիկ Տէրսիմու վիլայէթն բացարձակ առաւելութեամբ քուէ ընդունիլն չրջակայ գաւառներէն որն որ իւր պաշտօնն կը վարէ արդարութեամբ մինչև ցայսօր, ինչպէս Կ. Պօլսոյ արդարաւէր երեւելի հայրենակիցք, ձեր բերնին չափը առած էին հարկ եղած քաղաքավարութեամբ և ազնուութեամբ, ո՞ւր հնարեցիք արդեօք այդ հոգելոյս Պօղոս Պատրիարքի գրութիւնը, միթէ Ազգ. վարչութիւնը չը՞ գիտեր իւր տարրքներըն. ամօ՛թ, ամօ՛թ, և մեծ ամօ՛թ, բաւական է ալ, Զմիւռնիածակու երեւելի ազգայիններ կարմնդոյրք. մէկ Ախիկեան էֆէնտի մնացած է, կաղէք ՚նէ կերպով մը փրաւորեցէք որ ես քաշուի ամէն գործքերէ. և հրապարակը ձեզի մնայ, ինչ է այդ նախանձութիւն ձեր մէջ, ինչո՞ւ. արդեօք կը չարանաք, Ախիկեան էֆ.իին իւր ազգեցութեան վրայ, իւր քաղաքագիտութեան և իւր ազատութեան վրայ, կը տեսնէք փայլերը, մուխթասարրըֆները և ամէն գլխաւոր պաշտօնեայք, միջտ Ախիկեանի հետ առնչութիւն կընեն և Ախիկեան կը հիւրընկալէ, և ամէն մէկին իւրեանց արժանաւոր յարգանք կուտայ, կը նախանձի՛ք, ուրախ եղի՛ք, խեղճեր, որ գէթ ազգերնուդ մէջ մի այդպիսի երեւելի անձ կը գտնուի, մինչդեռ օտար ազգի՛ք կը ճանչնան նորա յարգանք։ վերջացնելով խօսքերնիս քանի մի բառ ալ առ Ախիկեան էֆէնտի ուղղեմք։ Էֆէնտի, չի վհատի՛ք, քանի մի դատարկապորտեր իրենք զիրենք չի ճանչնալով զձեզ կը պարսաւեն եղեր, բայց մի լաէք, դուք քաջ գիտցէք որ ազդին ամբողջ լուսամիտ Զմիւռնիածակցին կը ճանչնայ ձեր յարգ և յատկութիւնք և կը պատուէ զձեզ, և ձեր ազգասիրութիւնը ճանչնալով ձեզ հակամիտ է և հակառակորդացդ ամօթը կը փակցնէ իրենց ճակտին։

. . . Խմբագիր Տէր, հաճեցէք հրատարակել սոյն գրութիւննիս ձեր մօտակայ մի թերթին մէջ, նաև հրաւիրելով Արժանապատիւ Տէր Բաթուղիմէոս Մ. վարդապետի ուշադրութիւնը, որպէս զի փոխանակ մի քանի անփորձ մարդիկ իւր գլուխը ժողվելով երկրին խռովութեան պատճառ ըլլալու, փորձառու և ազգասէրներու հետ օրինաւորապէս գործելով երկրին խաղաղութեան նամանաւանդ յառաջադիմութեան փափաքի, որուն չատ մը պէտք ունիմք ցանկանալով ի խոր սրտէ որ և. Յիամք փափաքողք։

(37 Ստորագր.)

ԻԶՄԻՐ

Շէհրը մէզքիւրտէն ապրիլ 30 թարիխլիյէ աթիւէքի մէքթուպ ալընմըշ տըր.

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Զիյրտէ պէեան օլունան էսէֆէնկիզ վագաանըն կազէթաի միւթէալէրինիզէ տէրճինի թէմէննի իտէրիմ։

Շէօյլէ քի, Աչըք կազէթասընըն ապրիլ 28 թարիխլի բէնճչէնպիհ կիւնքի նիւսխասընտէ «5 կիւն մուգատտէմ Այ Նիգօլա մահալլէսինտէ մուգիմ Պասմաճը Աւետիսին 17 յաշլարընտա պուլունան գըզը Մարինին պիքրինի իզալէ իլէ ֆիրար իթմիշ օլան Մանիսալը Սարգօ վէլէտի Պանօս նամ չախսըն պու քէրրէ Զօրագ Գաբուսու բօլիս չավուշու թարաֆընտան տէրտէսթ օլունարագ զապըթա նէզարէթի ալթընա ալընմըշ օլտուղը բօլիս միւտիրլիյինտէն վէրիլէն ժուրնալտա կէօսթէրիլմիշ տիր» տէյու եանլըշ պիր հավատիս կէօրիւլմիւշ օլմաղլա, հավատիսը մէզքիւրըն թասհիհինէ իպթիտար օլունուր։

Իզմիրտէ Թօգաթլը պասմաճը Աւետիսին տամատը Մանիսալը Գըրմաճը Պետրոս նամ քիմէսնէնին խանէսինտէ, մումաիլէյհ Աւետիսին քերիմէսի Մարիցա չօգ տէֆալար բէտէրինին ֆէվգէլզաէտ ֆուգարալըղընտան նաչի խըքեան իտէր իտի։ Պունտան իքի այ մուգատտէմ Մանիսալը Սարգօ վէլէտի Պանօս նամ չախս՝ մէրգում Պետրոսուն խանէսինէ կէլիպ պիր պուչուգ այ գատար միւսաֆիր գալըր, վէ պու էյեամ զարֆընտա «սէնի ալաճաղըմ» տէյու մէզպուրէ Մարիցայը պիլիգֆալ պիքրինի իզալէ իլէ վէ պունտան 17—18 կիւն ազտէմ Մանիսայա կէլէճէյինի պէեանլա չամաշըրլարընը խըմէմէսինտէ, Մարի Էնիշտէսի օլան մէրգում Պետրոսա փուգուը հավալի խոտէր վէրիլմիշ վէ Պետրոս տախի ֆիրար իտէր չիւրհէսիյէ մէրգում Սարգօյու Զօրագ Գաբուսու բօլիս չավուշունա տէրտէսթ իթտիրմիչ վէ զապըթա նէզարէթի ալթընա ալընմըշ տըր։ Իշպու վուգուըը հալին պէօյլէճէ ճէրէեան իթտիյի արզ օլունուր։

Պեւ Իսւեւէ

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

[illegible]

Տամկա նիշանմաճըլը աթիգի վէ գանուն լահըրգըր մուճիպինճէ լազըմ կէլէն ըէսմի իյֆա իտիլմէմիշ օլան էվրագ վէ սէնէտաթը՝ Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա վագըֆ էվրագը սահիհէի պէյլիյէ օտասընտա իպրազ օլունարագ տամկալանթըրըլմագ իւզրէ ասհապընըն իշպու իլան թարիխինտէն իթիպարէն իքի մահ մէօհլ իթա օլունտուղը, վէ ֆագաթ էվվէլճէ պիլմուհաքէմէ ճէզաի նագտի ալըգը հիւքմօլունան էվրագ վէ սէնէտաթըն պու գարարտան միւսթէսնա թութըլտուղը մալիւմ օլմագ իւզրէ Տուռյունը Ռումումիյէի Օսմանիյէ վարիտաթը մախսուսէսի իտարէսի թարաֆընտան իլան օլունուր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Մըսըր հիւքիւմէթի Բասգալիա եօրմուլարը էնասըընտա Բօրսաիտտէ վուգու պուլան գարըշըգլըգլար հագգընտա ինըրաի թահգըգաթ իտէրէք օլ պապտէ պիր բաբօրթօ թանզիմ իթմէք իւզրէ պու քէրրէ պիր գօմիսիօն թէշքիլինի էմր իթմիշ տիր։ Իշպու թահգիգաթ պիթարաֆանէ օլմագ իւզրէ, Բօրսաիտ Եունան գօնսօլօսը իլէ չէհրը մէզքիւր մուհաֆըզը Համտի բաշա իշպու գօմիսիօնը միւզաքէրաթընա իշթիրագ իթմէճէքլէր տիր։ Եունան գօնսօլօսը թարաֆընտան գօմիսիօնը մէզքիւրտէ գօնսօլաթօ հաքիմի Մ. Սգօթիտիս վէ Բօրսաիտ մուհաֆըզը թարաֆընտան տա Մըսըր խարիճիյէ նէզարէթի մէմուրլարընտէն Մ. Ջէգօնի հազըր պուլունաճագլար տըր։

—

Ժուռնալ տը Գօնսթանթինօբլ կազէթասը՝ Պուլկարիսթան բրէնսինին հուտուտը էմարէթ խարիճինտէ սէյահաթ իյլէտիկլէրը էնասէ, Պուլկարիսթան տախիլինտէքի խիլաֆկեարան ֆըգասըըն գալէյանը էֆքեարը կիւմտիքճէ արթմասը տուէլը մուազզամընըն նազարը տըգգաթընը ճէլպ իտէճէք տէրէճէյէ վարտըղընը պէյանլա, Րուսիա բօլիթիգասը ալէյհինտէ կիւպի կէօրիւնէն պու հարէքէթին մուհարրիքլէրի Պուլկարիսթանտա տէյիլ, ղալիպա Շարգի Րումէլիտէ պուլընտուգլարընը, վէ կէօյա Սօֆիատա թազա իտիլմիշ օլուպ ախիրէն Տէրսաատէթէ իլէ կէշիրիլէն եուզլէրճէ պէեաննամէլէրին Ֆիլիպէտէ գալէմէ ալընըպ Սէթաղօլտա թապ իտիլտիկի մէրթէպէի սապութէ վարտըղընը, վէ էվրագը մէզքիւրէնին եա Ավուսթրիա վէ եախօտ իթթիհատ բօսթասը իլէ Պուլկարիսթանա կիրտիքլէրի էմնաէ իլէ կէչիրիլտիկինի տէրմէեան էյլէյօր։

—

Մէռսէյլ Տէգէօքբէն պէյանընա կէօրէ, Լօրտ Կրանվիլ՝ Ալէմանիա, Աւսթրիա վէ Իթալիա պէյնինտէ ագտ օլունան վէ եա ագտ օլունմագ իւզրէ օլան իթթիֆագըն սուրէթ վէ մահիյէթ ու էհէմմիյէթի հագգընտա, տիւվէլը միւչարիլէյհիմ վիւքէլասընըն մէնսուպ օլտուգլարը բարլամէնթօլարտա տահա մուֆասսալ մալիւմաթ վէրմէյէ հազըր օլուպ օլմատըգլարընը միւչարիլէյհիմ հիւքիւմէթլէրէ սօրմայա Պէրլին, Վիեննա վէ Րօմատա մուգիմ ինկլիզ սէֆիրլէրինի մէմուր իթմիշ տիր։

Ռումում տէվլէթլէրի թէտարիքեաթը հարպիյէլէրինտէն վազ կէչիրմէք մատտէսինէ կէլինճէ, իշպու մէսէլէի մէզգուրէ պահս իթմէք Լօնտրա գապինէթօսընըն ֆիքրինտէն պիլէ կէչմէմէքտէ տիր։

—

Վիեննատան 6 մայիս թարիխլիյէ եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Խըտիվին պիրատէրի բրէնս Հասան բաշա՝ Մըսըր էրքեանը հարպիյէսի րիյասէթինէ թային օլունմուշ տըր։

—

Բեռլին Նամ Րուս կազէթասը՝ իմբէրաթօր Իսքէնտէրի Ալէքսանտըրըն, բէսմի թէթէվվիւճատէն սօնրա Թէքմիլ Րուս էյալաթընտա իճրաի սէյահաթ իտէրէք Վիլնա, Վարշավիա, Քիէֆ վէ Օտէսսատա տախի ասաքիրէ բէսմի կէչիտ իճրա իթտիրէճէկինի պէյան իտիյօր։

Բէթէրսպուրկտան մայիս 9 թարիխլիյէ եազըլտըղընա կէօրէ, բէսմի թէթէվվիւճ միւնասէպէթիյէ Գօնթ Լօրիս Մէլիգօֆ, Կուրգօ, Րատէցքի, Թօթլէպէն վէ Միլիութին նամ պէշ ժէնէրալլար մարէշալըգ րիւթպէսինէ թէրֆի գըլընաճագլար տըր։

—

Բէթէրսպուրկտա տէվէրան իտէն շայիալարա կէօրէ, Սմօլէնսգ չէհրինտէ թէվգիֆ օլունան միւրալյալարտան պիրինին իւզէրինտէ, Մօսգուա չէհրի իլէ Գրեմլինի սէրայընը պիրէր բլանը պուլունմուշ օլուպ, մէզքիւր բլանլարտա պազը խուսուսի մահալլէր թէրսիմ գըլընմըշ տըր։

—

Պու կիւնլէրտէ Ամէրիգատա Ջիլի վէ Բէրու ճիւմհուրիյէթլէրինին ասաքէրիյէսինինտէ 2 մուհարէպէ վուգու պուլուպ, Բէրուլըլար 59 նէֆէր մէյտանը մուհարէպէտէ թէլէֆաթ վէրտիքտէն սօնրա կէրի չէքիլմիշլէրտիր։ Ջիլիլիլէրտէն իսէ 4 վէֆիյաթ վէ 12 մէճրուհ վուգու պուլմըշ տըր։

—

Նաբօլիտէն Տէյլի-Նիւզ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 6 գըրհըը վէ 2 ավիզօ վաբօրլարը համիլ օլարագ Նաբօլիյէ պիր Ֆըրանսըզ տօնանմասը վիւրուտ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր տօնանմա՝ Պահըը Սէֆիտին պիւճիւմէ իւմանլարընտա իճրաի սէյահաթ իտէճէքմիշ։

—

Նիւ-Եօրգտան մայիս 1 թարիխլիյէ եազըլտըղընա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրըն ճիհէթը չարգիյէսինտէ պուլընան նէհր իւզէրինտէ ալթըլան պէօյիւք քէօբրիւնին՝ Ինկլիթէրրա գրալիչասընըն վէլատէթինէ միւսատիֆ օլան մայիսին 24ինճի կիւնիւ բէսմի քիւշատը իճրա օլընաճագ իքէն, իրլանտալըլար մէզքիւր քէօբրիւյի հավայա ուչուրմագ թէհտիտինտէ պուլընտուգլարընտան, Նիւ-Եօրգ պէլէտիյէ րէիսի բէսմի քիւշատըն մայիս 30տա վուգուընի գարարլաշտըրմըշ տըր։

—

Էվրօբատա գուվվէի ասքէրիյէնին թագլիլի իչիւն բրէնս Պիզմարգ թարաֆընտան Ալէմանիա վէ Ավուսթրիա վէ Իթալիա իթթիֆագընա իւթիֆաթէն պիր թէքլիֆ վուգու պուլաճաղընա, վէ իշպու թէքլիֆին հէր տէվլէթ թարաֆընտան պէհէր պիր միլիօն նուֆուս էհալիտէն 5000 նէֆէր ասքէր ալընմագ էսասը իւզէրինէ թէէսիս օլունաճաղընա տաիր պիր հավատիս չայի օլտըղընը Սէնթ-Ճէյմս կազէթասը եազըյօր։

—

Թէհէրանտան Աժանս Հավասա իշար օլունտըղընա կէօրէ, Շահըն միզաճը խայլըճա պօզուլմըշ տըր, Միւշարիլէյհին պաշը տէօնմէքտէ օլուպ, քէնտիսինտէն գան տախի կիթմէքտէ իմիշ։ Միւշարիլէյհ Էվրօբայա սէյահաթընտան սարֆը նազար իտուպ, Մէշհէտէ զիյարէթինէ հազըրլանմագ կէօրիւլմէքտէ իմիշ։

Շահըն Մէշհէտէ կիտէճէյինի պիլտիւմ Թէհէրան մուխպիրիմիզ տախի սօն մէքթուպընտա թաստիգ իթմիշ իտի։

—

Իրան տէվլէթի՝ մուգատտէմա չըմէնտօֆէր իմթիյազըը Ինկլիթէրրա թէպաասընտան Պարօն Րոյթէրէ իթա իթտիյի հալտէ, մուախխարէն պիր Ֆրանսըզա տախի չըմէնտօֆէր իմթիյազը վէրտիյինտէն, Ինկլիթէրրանըն Թէհէրան սէֆիրի պու խուսուսա Իրան հիւքիւմէթինէ պիր բրօթէսթօնամէ վէրմիշ տիր։

—

Թայմըսըն գավլինճէ, Լօրտ Կրանվիլ իմթիրահաթ արզուսընտա պուլունտուղը Թագթիրտէ, Լօրտ Տիւֆէրինին Ինկլիթէրրա խարիճիյէ նէզարէթինէ թայինի մէլհուզ տըր։

—

Վիլայաթ մէրքէզլէրի իլէ միւլհագաթլարընտա պունտան աքտէմ թէչքիլ օլընմըշ պուլունան սուլհ գօմիսիօնլարընըն լաղվը իլէ, մէզքիւր գօմիսիօնլարըն տէսվիյէ իւլ ամէլ իթթիխազ կիւէտէրքլէրի թալիմաթլար աճքեամընը մէհաքիմը նիզամիյէնին իճրա իթմէլէրինէ գարար վէրիլէրէք, քէյֆիյէթ Տախիլիյէ նէզարէթինտէն վիլայաթա իշար գըլընմըշ տըր։

—

Տախիլը չէհիրտէ պուլունան սալխանէլէր եէրինէ խարիճը չէհիրտէ 10 գատար սալխանէլէր ինշասը իչիւն իմթիյազ թալէպինտէ պուլունան Եուսուֆ Ասիմ էֆէնտի նամ զաթըն օլ պապտէքի լայիհասը՝ կէօրիւլէն պազը մէհալլէր իւզէրինէ Թօբխանէտէքի Նաֆիա գօմիսիօնը ալիսի թարաֆընտան ըէտտ օլունմուշ տըր։

—

Իսքիւտար սանճաղընտա պիր ինէյին՝ պէլինտէն աչաղըսը իքիյէ պէօլիւնմիւշ օլտուղու հալտէ 4 գուլագ վէ 8 այագ վէ 2 կէօզլիւ պիր պուզաղը տօղուրմուշ օլտուղընը Գօլօս կազէթասը եազըյօր։

—

Պունտան աքտէմ Մալքարատա պազը Էրմէնիլէրին քէնտի իտարէի րուհանիյէլէրինտէն խօշնուտսըզ օլմալարընտան նաչի Գաթօլիք քիլիսէսինէ իլթիճա իթտիքլէրի, վէ պունուն իւզէրինէ ըՍթամպօլտան պիր Էրմէնի Գաթօլիք վարդապետինին Մալքարայա կիտիպ մէրգումըն Էրմէնիլէրին իտարէի րուհանիյէսինի էլէ ալտըղը սըրատա, Նասըլսա անլէրին քէնտի ամիրը քիլիսէ իտարէսինտէն խօշնուտսըզլըգլարը միւնտէֆի օլուպ 3-4 խանէտէն մաատա տիկէր քեաֆֆէսինին եինէ էսկի քիլիսէլէրինէ ավտէթ էյլէտիքլէրի կազէթա օգույանլարա մալիւմ տիր։

Պու տէֆա Ֆար տիւ Պօսֆօրտա օգունտուղընա կէօրէ, Մալքարա Էրմէնիլէրինին Գաթօլիք օլտըգլարը սըրատա, պիր 30 խանէ գատար տա Րումմ ֆամիլեասը քէնտի բաբազ վէ րէհպէրինը սահրէսինին հալ ու թավրընտան ինֆիալ իտէրէք, Գաթօլիք օլմուշ վէ չիմտիյէ գատար տա պու գարարլարընտա պազը գալմըշ օլտուգլարընտան, Էրմէնի Գաթօլիքլէր իչիւն Մալքարայա կիթմիշ օլան մէրգում վարդապետ՝ չիմտի պիքր օլունան Րումմ Գաթօլիքլէրինին ումուրը րուհանիյէսինի տէրէօհտէ իթմիշ, վէ պիր միտտէտ քիւչատը իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն րուխսաթ վէ միւսաատէ կէլինճէյէ գատար պիր խանէ քիրալայըբ օրատա իճրաի ային վէ Գուտտասը Շէրիֆ թագտիս իթմէյէ պաշլամըշ տըր։

—

Էվվէլքի կիւն մատամաղը իլէ պէրապէր Մուտանեայա կիթմիշ օլան Ավստրիա սէֆիրի Պարօն Գալիսի օրատան Պրուսայա կէօթիւրմէք իւզրէ վէրիլէն էմրը մախսուս իւզէրինէ Մուտանեատա ֆայթօնլար պէքլէթտիրիլմիշ վէ Պրուսանըն Պէլէտիյէ օթէլի սէֆիրը միւշարիլէյհէ թախսիս գըլընմըշ տըր։

—

Թրապիզօնտա Րուսումը Սիթթէ մէմուրինի մարիֆէթիյլէ իքի թիւթիւն ֆապրիգասը պասըլարագ, պիր թագըմ սախթէ պանտրօլլար վէ սախթէ պանտրօլլար իլէ եափըլմըշ պիր խայլը թիւթիւն բաքէթլէրի զուհուր իթտիյինի կէչէն կիւն եազմըշ իտիք։

Պու քէրրէ Րուսումը Սիթթէնին Գարատէնիզ ճիհէթի միւֆէթթիշի Մ. Եօրտանօբուլօս՝ Թրապիզօնտան Ճիտտէ, Սիւէյիշ վէ Էրզրում իչիւն սախթէ պանտրօլը թիւթիւն իխրաճ օլընտըղընը մէյտանա չըգարարագ, Թրապիզօնտան մէզքիւր մահալլէրէ կիտէն թիւթիւնլէրին էյիճէ թէտգիգ ու մուայէնէ օլընմասը իչիւն լազըմ կէլէն էվամիրին իթասը զըմնընտա Տէրսաատէթ Տույունը Ռումումիյէ իտարէսինէ քէյֆիյէթի իշար իթմիշ տիր։

—

Տիւն սաաթ 5 ռաատէլէրինտէ պիր մէմուրըն Թահթը Նէզարէթինտէ Իսկիւտար Թիմարխանէսինէ կէօթիւրիւլմէքտէ օլան տէլինին պիրի՝ պազը օլմատըղը հասէպիլէ, քէօբրիւ իւզէրինտէ պիր իսլամ գատընըն պօղազընա սարըլըպ, մէրգումէյի խայլըճէ խըրփալամըշ, վէ պիր գաչ քիշի իմտատա եէթիշիպ, պիչարէ գատըն մէճնունըն մէզպուրըն էլլէրինտէն կիւճ հալ իլէ գուրթարըլապիլմիշ տիր։

Պու միսիլլու չըլկընլար պախուսուս գալապալըգ եօլլարտան կէչիրիլտիքճէ պազը պուլունմալը տըրլար։ Պու պապտէ աճիզանէ մէրճիյինին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտէրիզ։

—

Օ. ՋԷՆԷԼԵԱՆԸ

AUX ELEGANTES

ՊԷՕՅԻՒԳ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Պէյօղլունտա Տօզրու Եօլտա Լէհ սօգաղընըն իթթիսալինտէ վէ Պօն Մարշէնին գարշը սըրասընտա 345 նումէրօ իլէ մուրագգամ մաղազամըզ, պու տէֆա տիւրլիւ իփէքլի գումաշլար, ֆիստանլըգ իչիւն էնվաի եիւնլիւ ֆիստանլըգլար վէ տիւրլիւ տիւրլիւ կարնիթիւրլիւքլէր, ալա ճինստէն սիյահ վէ րէնքլի կըրնատինլէր, իփէքլի եիւնլիւ տիւրլիւ մանթօլուգլար, էն սօն մօտալարտան զէնէ իչիւն չէմսիյէլէր, էնվաի ճինստէն թանթէլալար, էյի ճինստէն վէ պիրինճի պիչիմտէն գօրսէլէր, տիւրլիւ տիւրլիւ ֆիստանլըգ իչիւն սիյահ ֆասօնէ, Թիպէթ, մուսլին, վէ գաշմիր տ'Էգօսլար, սաֆի քէթէն օլարագ ալա քէթէն պէզլէրի, վէ քէթէն մէնտիլլէր վէ սաիրէ վէ սաիրէ թէքմիլ սէչմէ մալլէր կէլմիշ օլտուղունտան բազարլըգլըգ էհալիսէ իլան իմմէտլէ իֆթիխար իտէրիմ։

Մաղազամա օլան մալլէր եէնի կէլմիշ օլուպ, բազարլըգլը էհալի օրատա քէնտի կուսթօսընա կէօրէ հէր նէվի թազէ վէ եէնի մօտա մալլէր պուլաճագ տըր։

Թէքմիլ մալլէրին էյի ճինստէն վէ ֆիյաթլարը զայէթ էհվէն օլտուղունա գանաաթ հասըլ իթմէք իչիւն միւշթէրիլէրին պիզզաթ մաղազայա թէշրիֆ պույուրմալարընը թավսիյէ էյլէրիմ։

ՖԻՅԱԹԼԱՐ ՄԱԳԹՈՒ, ԲԱԶԱՐԼԸԳ ԵՕԳ

ԺՕՐԺ ՔԷՕՄԻՒՐՃԵԱՆ

[illegible]

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Բարիզ 14 Մայիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Փր·	79-92 ½
» » % 5	109-85
Օսմ· էսհամը աչըլտը	12-10
» » գարանտը	12-07½
Իսթիգրազ 65 Փր·	-
» 69	62-
» 73	59-
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	57-25
Օսմ· Պանգասը	783-75
Գրէտի Լիօնէ	560-
Գրէտի Փօնսիէ	1345-
Լիօն ագսիօնը	1502-50
Սուէյզ ագսիօնը	2352-50
Բուսիա 5 % 1877	93-½
Իթալիա էսհամը	92-02½
Մըսըր Փօնտ· մուվահիտէ	370-
Մաճարիստան էսհամը	103-
Եունան 6 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-26

—

Վիէննա 14 Մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	-
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	-

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ· ում· տիւն աչը· գար·	13-12
Պու սապագ աչըլտը	13-12
Մըսըր մուլթհագ· գար·	81-15
Պու սապագ աչըլտը	81-20
Իսթիգր· 63 (մուլթօն)	77-
» 65	73-
» 69 (բինար	64-50
» 72 (Պօն տիւ թրէ·)	22-50
» 73	58-50
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	58-
Ագչէ Փայիզի	9-
Բէրօր Ղըշ·	-
Հէվալէսիզ »	25-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7-
Սթամպօլ պանգասը	8-18
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-37
Թրամվայ	3-50

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 դրշ·տան	Ղշ· Բր·
Պէյազ մէճիտիյէ Փարգը	108-10
Մէթալիք »	101-
Պէշլիք »	103-10
Ալթըլըգ »	103-15
Պագըր »	700-
Գայմէ	1010-
Ինկիլիզ լիրասը	109-38
Ֆրանսըզ ալթունը	87-28
Բօլ	90-05
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	09-18

ԻԼԱՆԱԹ

ԻԼԱՆ

Համպուրկտան ախզ օլունան թէլէկրաֆա կէօրէ, Համպուրկ չէհրի բիյանգօսընըն քէչիտէսինտէ, պէնիմ սաթտըղըմ պիլէթլէրտէն աթիտէքի նումէրօլար գազանմըշլար տըր:

Նումէրօլար	Գազանըլան Պարալար	
14615	մարգ	5000
15906	»	2000
14627	»	2000
25058	»	2000
16390	»	2000
22183	»	1000
15276	»	1000
23297	»	1000

Գազանըլան մէպալիղի ախզ իթմէք իւզրէ, մէզքիւր պիլէթլէրին համիլլէրի իտարէխանէմիզէ տավէթ օլունուրլար:

Ժ. Տ. ՄԱՆԷԹԹՕ

Սթամպօլ 1883

Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթինտէն կէլէն իլան·

Հաճի Աճէմ աղանըն սէնէ 99 վէ 138 նիւմէրօլու իլամ մուճիպինճէ, Ղազարոս Մարկոսեանա տէյնի օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէմինը իսթիֆաար զըմնընտա, Տէրսաատէթտէ էմիր մահալլէսինին Տէմիր-Գափու ճատտէսինտէ 16 վէ 18 նիւմէրօլու մուգաատէմա 2 պապ խանէ էլեէվմ 6 պապ տիւքքեան միւճէտտէտէն ինշա օլունմուշ օլտուղընտան, մէզքիւր տիւքքեանլարտան գահվէ տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէի չայիասընըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթընա քէչէպպիւս իտիլէճէկի Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունուր:

30 Նիսան 99

Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինտէն կէլէն իլան.

Իմարաթը ամիրէ վէ մահալը սաիրէ իչին 20·060 չէքի մըգտարը լիւզումը օլան խաթապըն չէրաիթը մուգարրէրէսիյլէ մայիսին 7նճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ միւնագասասընա պէտ օլընաճաղը ճիհէթլէ, թալիպ օլան թիւճճարըն եէվմը մէզքիւրտէ Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր:

2 մայիս 99

ՍԱԹԼԸՔ ԽԱՆԷ

Եէնիքէօյտէ Կիւզէլճէ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Գարալը-Պագգալ սօգաղընտա 5 օտա 2 սուֆա վէ պիր մըգտար պաղչէյի միւշթէմիլ 28նիւմէրօլու պիր պապ միւլք խանէ սաթըլըգ վէ բաղարլըղը Շէհր Էմանէթի Էվրագ գալէմինտէ Աճէմ պէյ իլէ օլաճաղը իլան ըգըլընըր: 6—6

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

[illegible]

Ժ. ԳԱՆՏԻՒՔԻՆ

ԿՈՒԱՐԱՆԻՆ Նամ հապլարը

«Միկրէն» թապիր օլունան պաշ աղրըսընը քեամիլէն տէֆ իտէր·

Միկրէն տէնիլէն պաշ աղրըսը՝ պիր նէվի սընիր աղրըսը օլուպ, բէք զիյատէ չիտտէթլէ ինսանըն պաշընը աղրըտըր, վէ հիչ պիր իլէ մէչղուլ օլամամասընա սէպէպ օլուր:

Շիմտիյէ գատար պու պաշ աղրըսընա հիչ պիր տէվա պուլունամադըգտան պաշգա, էքսէր տէֆա խթիմալ օլունան էճզալէրտէն մազարրաթ տախի կէօրիւլմիշ տիր: Ալէմտէլէրը հագգընտա սիկիրէն իճրա օլունան թէճարիպը ֆէննիյէ սայէսինտէ մուսաւիր Մ. Ժ. Գանտիւք՝ ԿՈՒԱՐԱՆԻՆ հապլարընը իճատ իմէդ օլմաղլա, աղրըսընա միւպթէլա օլան նիչէ զէվաթ պու հապլարտան չիֆայապ օլմուշլար տըր: Մէզքիւր Կուարանին հապլարը պիր չօգ մէշահիրը ամըրաքա թարաֆընտան խթիմալ օլընարագ, մէմուլին զայրի նէթայիճը մաթլուպէ հուսուլէ կէլմիշ տիր: Կուարանին հապլարըյլա եալընըզ պաշ աղրըսը տէֆի, իլա սընիրտան իլերու կէլէն տիկէր պիր չօգ եւրիզ աղրըլարը վէ սաիրէ տախի միւնտէֆի օլուր: Պաշ աղրըսը պաշլար պաշլամազ պու հապլարտան 5 տանէտէն զիյատէ օլմամագ իւզրէ չէրբէթէտ պիր տանէ ալընըր իսէ, պու միւտտէթ զարֆընտա պաշ աղրըսը հէր հալտէ կէչէր:

Պէյլէճէ մէզքիւր հապլարտան պաշ աղրըսը կէչտիքտէ, եէնիտէն թիւթմամասը իչին պիր վագթ սաճա պու հապլարտան սապահ վէ աքշամ պիրէր տանէ ալմալը տըր:

ՖԻՅԱԹԸ 4 ՖՐԱՆՔ ՏԸՐ

Թօպլիւրինտէն սադըրմագ իւզրէ Ինկիլիզ Էճզախանէսինին մէօհրլիւի թալէպ իթմէլի տիր:

ՏՕՔԹՕՐ ՏԱՏԼՐԵԱՆ

Տօգթօրը մումայլէյհ՝ չիմտիեէ գատար Պէյօղլընտա Թարլա պաշընտա վագը քէնտի խանէսինտէ իճրա իթմէքտէ օլտուղու խայրաթըը պու քէրրէ եինէ քէնտի խանէսինին զարշըսընտա վագը Միւսիւ Մանտոֆեանըն 42 նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ իճրա իտէճէյինի իլան իտէր: Շէօյլէ քի տօգթօրը մումայլէյհ՝ հէր սապահ վէ ճումաա կիւնլէրի սաաթ 1տէն 4է գատար մէզքիւր էճզախանէտէ պուլունարագ, միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր:

Քէզալիք, տօգթօր Տատըրեան էֆէնտինին բազար կիւնլէրինտէն մաատա հէր կիւն սաաթ 7տէն 10ա գատար Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշունտա վագը Շարգ-Զարչըսընտա 59 նիւմէրօլու օտասընտա խասթալարը գապուլ իթմէքտէ օլտուղու իլան օլունուր:

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ

ԱՆՏՕՆ ՍԱՔԱՆԵԱՆ

ՍԸՀՀԻԹ ԳՈՒՎՎԷԹԻ

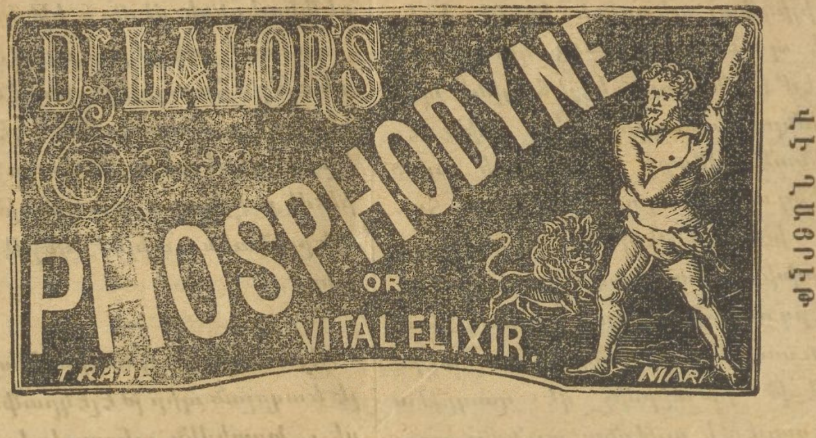

Տօգթօր Ռ· Տ· ԼԱԼՕՐ 1862տէ իճատ իտտիւպ պու իսմի վէրմիշ տիր·

Պու իլաճ՝ մէմալիքը Օսմանիյէ վէ Հինտիսթան վէ Չին վէ միւսթէմլիքէաթտա սաքին զէվաթա ղայէթ միւֆիտ վէ կէրէք դարա ճիյէրէ թէէսիր իյլէյիճի վէ կէրէք պիլ ճիւմլէ ալաթը հայաթիյէյի թագվիյէ վէ թահքիմ խուճճի խարիգիւլատէ պիր մուալիճէ տիր:

ՏՕԳԹ· ԼԱՐՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ խալիս ֆօսֆաթտան եափըլմըշ օլուպ, բայէհասը լաթիֆ տիր: Պու իլաճ՝ ղայէթ սաֆի պիր մայի (հեղուկ) օլուպ, նէպաթի ալգալօյիտ թապիր օլունան էճզա իլէ մախլութ վէ խարիգիւլատէ գուվվէի չիֆաիյէյի հաիզ գէմանըմըզ քիմեակէրլիկինին պիր էսէրը նէֆիսի տիր: Պունուն թէրքիպինտէ հիչ պիր էճզաի մուզիրրէ օլմայըպ թէէսիրի տախի զարարսըզ օլմաղլա, էն պէօյիւք հէքիմլէր՝ պու մուալիճէնին, միւճուտըն գուվվէի հայաթիեէսինի թէճտիտ իտէճէք պիր գուվվէթէ մալիք օլտուղընը, վէ պու խուսուստա հիչ մանէնտի պուլունմատըղընը թաստիգ իթմիշլէր տիր: Քէզա պու իլաճ գան վէ պէյնին վէ սընիրլարըն էճզաի միւթէրէքքիպէսինի գուվվէթլէնտիրիպ միւճուտա ֆէվգէլատէ մէթանէթ վէրիր, գանը աստա ղայպ իթտիրմէզ, վէ բէք զիյատէ չալըշըլարագ պէտէն վէ եախօտ զիհն եօրուլուր իսէ պու եօրկունլուղուն տախի էօնինիւ ալըր, վէ պէյնին վէ սաալըն (Չիրգ) գուվվէի էյասթիզըբէեսինի մուհաֆազա իտէրէք ինսանա ֆէրահլըգ, սաատէթ, սէվինճ վէ ղայրէթ վէրիր:

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱՐՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ սընիրլարըն վէ գանըն պօզուգլըգլարընը սէրիան վէ սուրէթը տայիմէտէ տէֆ իթտիկի իչիւն, չիմտիքի պիլճիւմլէ իլաճլարա ֆաիգ տիր: Պու իլաճ՝ սընիրլարըն գանըն պօզուգլըգլարընը, էն զիյատէ սընիր զայըֆլըղընը վէ զիհն վէ վիւճուտճա գաաֆը վէ թահսիլ վէ մէչղուլիյէթ քէսրէթիյլէ հասըլ օլան իգթիտարսըզլըղը, վէ պաշ վէ գուլագ աղրըսընը, վէ իչթահսըզլըղը, միյտէ հազըմսըզլըղընը, վէ գարաճիյէր հասթալըգլարընը, եէլի, սընիրլարտաքի աղըըյը, մէրագը, հէր տէրէճէտէ սընիր գուվվէթսիզլիկինի, գուվվէի հաֆըզէ զայաթընը, պէյին եուվմագլըղընը, քէօթիւմիյի, սըրթ քէմիքտէքի աղըըյը, լումպակօ եանի կէօպէք սանճըսընը, սիյաթիգ եանի գալչա սընիրընտա եէրլի պիր աղըըյը, պէլ վէ մէսանէ խասթալըղընը, սիտիք զօրու վէ ղայրիհիմ վէ ղայրիհիմի, նէօվպէթլի սըթմա, սըրագմօլ, թըգնէֆէս, վէրէմ վէ կէօյիւս իլլէթլէրինի, սըրաճա վէ տէրի խասթալըգլարընը, ազալէթ գըլըֆլըղընը, վագթսըզ քէօրլիւյի, ելհասըլ ինսան վիւճուտընտա հէր հանկը ազանըն գուվվէի հայաթիյէսինին նօգսանընտան նէշէթ իտէն պիլճիւմլէ իլլէթ վէ հասթալըգլարը տէֆ ու իզալէ իտէր:

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆԻՆ ԹԷԷՍԻՐԻ իքի նէվ օլուպ, հէմ սընիրը գուվվէթինի արթըրըր, վէ հէմ տէ գանըն վէ սընիրըն գուվվէթինի թէճտիտ իտէր: Պինաէալէյհ պու մուալիճէ՝ ղայըբ վիւճուտյարա գուվվէթ վէրիր, վէ հասթայը էօյլէ պիր հալէ կէթիրիր քի, գանն իտէրսին հիչ զայըֆլըգ չէքմէմիշ տիր:

[illegible]

Պու կիւնքի կիւնտէ պէյն վէ գարաճիյէր խասթալըգլարընտան վէ միյտէ ֆէսատընտան պիւյիւքճէ ինսան էօլմէքտէ օլուպ, պու հասթալըգլար հայաթը ինսանըն քէօքիւնիւ գուրուտըրլար: Մէզքիւր հասթալըգլար՝ բէք չօգ տիրայէթլի զէվաթ իւզէրինէ ֆէնա թէէսիր իտուպ, զիրա անլէր իչիւն հայաթ սէվիմսիզ վէ փայտէսիզ օլաճագ եէրտէ պիր եիւք օլուր: Իշթէ պու կիպի հասթալըգլար չէքէն բէք չօգ զէվաթ չաշտէթ իտէրլէր քի, ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ հէր նէ սուրէթտէ օլուրսա օլսուն գուհուրա կէլմիշ օլան միյտէ ֆէսատընա վէ գարաճիյէր հասթալըղընա գարշը պու կիւնէ գատար պուլունմուշ օլան տիկէր հէր նէվի իլաճտան իւսթիւն տիր: Իշթահ աչար վէ միյտէյի տիւզէլթիրիր, թէէսիրի տէ բէք չաբուգ վէ մուհաքքագ սուրէթտէ կէօրիւլիւր, էօյլէ քի, էօմիւր սէօնմէք տէրէճէսինէ կէլտիկինտէ վէ զիհնին տախի միւճուտըն ֆէնալըղը թէէսիրինտէն սայքի ահմագլըգ հալինէ տիւշտիւկինտէ, պու գուվվէթլի իլաճտան պիր գաչ տէֆա ալընճա, հասթանըն մէյուսիյէթի տէֆ օլուր, վէ կէրէք միւճուտը վէ կէրէք զիհնի քեսպը գուվվէթ իտէր:

ԵԻՐՄԻ ՍԸՆԷԼԻՔ ԹԷՃՐԻՊԷԼԷՐ տէտգիգլէրիմիզի իսպաթ իտուպ, հէր միլլէթին միւթէպպէր ֆամիլեալարը վէ զէվաթը միւխթէլիֆէ՝ իշպու մուհասէնաթը կէօրմիշ օլտուգլարընտան, պունա աֆրաբէսիճէ չահատէթ իտէրլէր:

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ չիշէսի 4 վէ 6 վէ 11 չիլինէ սաթըլըր: Տիւնեանըն հէր թարաֆընտա, էճզաճըլարտա, վէ թիւճճարտա իշպու իլաճ պուլունուր: 1862տէն պէրու իշպու իլաճըն քէսրէթլէ ֆիւրուխթինէ մէպնի պազը քիմսէնէլէր՝ թագլիտինի եափմըշլար տըր: Անըն իչիւն տիքգատ մուհարրէր մէվատտա տըգգաթ լազըմ տըր:

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ. պէհէր չիշէնին իւզէրինտէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին պիր պանտրօլը եափըշտըրըլմըշ օլուպ, իւզէրինտէ տէ հաշմէթլու գրալիչա հազրէթլէրինին միւթէպէր գօմիսէրլէրի էմրի իլէ «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ, «Լընտն, Ինկլընտ» քէլիմէլէրի Ինկիլիզճէ օլարագ եազըլմըշ տըր: Էկէր պու եազը օլմազսա գալփ տըր:

ԵԷՄիյլէր՝ ՖՕՍՖՕՏԻՆտէն կիւնտէ 3 չօրպա գաշըղըյլա թաամտան եարըմ սաաթ էվվէլ եախօտ պիր սաաթ սօնրա ալմալը տըրլար: 5 եաշընտա վէ օնտան եօգարը օլան չօճուգլար թաամ իւզէրինտէն քիւչիւք պիր գաշըգլա ալմալը տըրլար: Զաաֆ զիյատէճէ օլուպ, գուվվէի հազմիյէ բոզուլմուշ իսէ, Քսէրէս վէ Մատէրա կիպի մահալլէրին նէֆիս չարապընտան պիր գատէհ ալընըր: Պու իլաճըն չիշէսինի՝ աղզընը էյիճէ գաբայարագ, հավալը վէ կիւնէշ կէօրմէյէն պիր մահալտէ գօյմալը տըր:

ՏՕԳԹՕՐ Ռ· Տ· ԼԱԼՕՐ

Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ տըր:

Պէյ Հավզտա 32 Նօ. Կէյաֆօրտ Սթրիթտէ,

ԼԸՆՏՆ Ն· ՈՒ· ԻՆԿԼԸՆՏ

Ֆօսֆօտինին սահիպի վէ մուճիտի:

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպօլըն պիլճիւմլէ պաշլըճա էճզախանէ վէ սպէչար տիւքքեանլարընտա պուլունուր:

Թօբտան վէ բէրաքէնտէ միւպայէաթ իչիւն Գալաթատա Վօյվօտա գուր պինտէ Եիւքսէք Գալըրըմտա Ն. 93-97տէ Ումումի Ինկիլիզ մաղազասընտա մէմուրը մախսուսը Էտմօնտ Գարուանայա միւրաճաաթ իթմէլի տիր:

ԽԸՏԻՎ ԻՅԷ ՊՕՍԹԱ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՖԹԱՏԱ ՊԻՐ ՔԷՐՐԷ ՏՈՂՐՈՒՏԱՆ ՏՈՂՐՈՒՅԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Հէր [illegible] վագթ ու զավալտէ, վէ Ջանագ Գալէ, Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրար·

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՎՈՒՐՈՒՏԻ

Հէր [illegible] վագթ ու զավալտէ, վէ 4 պուչուգ կիւն իճրայի սէյահաթ իտէր·

Մէյտանտար—Բէյէզա գարտանըն միւվար օլտուղու ՖԱՅՈՒՄ վաբօրը՝ Մայիսին 16ընճը չարչէմպէ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 3տէ հարէքէթ իտէճէք տիր:

Խօյճու իլէ էշեա նաքլիչը վէ սաիր մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէր Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Աճէմ Բաօղ բաչա խանընտա վագը չիրքէթին մէզքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր:

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ

Գ. ՎԷ Հ. ՔԻՒՐՃԻՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու կէրէք էճզա թիւճճարլըղը իլէ վէ կէրէք էճզաճըլըգ սանաաթը իլէ մէչղուլ պուլունուպ, բաղլըթլու էհալինին հուսնու թէվէճճիւհի իչիւն էյտէն կէլէնի աստա տիրիղ իթմէտիկլէրիգ, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ բանա մալիւմ տիր:

Պու տէֆա տախի էօթէտէն պէրու հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ պէօյիւք պիր սուհուլէթ օլմասը իչիւն պիր էճզախանէնին քիւշատընա արզու էթմիշ օլուպ, վէ պու արզումըզա տախի նայիլ օլարագ, չօգ սէնէլէրտէն պէրու ամմէնին մալիւմ օլան Սթամպօլտա Նէնի Ճամիտէքի 26 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզա տէրօղիթօմուղտան մաատա, պու տէֆա եինէ Սթամպօլտա քէօբրիւ գարշըըրնտա 77 նումէրօ իլէ մուրագգամ Գ. վէ Հ. ՔԻՒՐՃԻՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ունվանը իլէ պիր էճզախանէ վէ տէրօղիթօ քիւշատ իթմիշ օլտուղումուզը, հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ արզ ու պէեան իտէրիզ:

Մէզքիւր էճզախանէ վէ տէրօղիթօմուզտա, Ֆրանսանըն, Լօնտրանըն վէ Ալէմանեանըն թէրթիպաթը քիմեէվիյէսի իլէ էճզայի միւթէնէվվիյէսի ղայէթ տիգգաթլը եափըլմըշ վէ էն ալա ճինսլէրինտէն մէվճուտ, վէ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունուր: Պունլարտան մաատա հէրան իմալ օլունան էնվաի ճինս չարապ, գօնեագ, թազէ մատէն սուլարը, վէ պիրինճի նէվ պալըգ եաղը, վէ մէշրուպաթը սայիրէ տայիմա պուլունտուրուլուր կիպի, էնվաի ալէթ վէ էտէվաթ տախի մէվճուտ տըր: Մէզքիւր էճզախանէմիզ վարիտ օլան րէչէթէլար, անգարիպ թազէ իլաճլար վէ էհվէն ֆիյաթլար իլէ ղայէթ տիգգաթլը պիր սուրէթտէ իմալ օլունուր:

Պունտան տա գաթի նազար, մէզքիւր էճզախանէմիզ իւզէրինտէ հէքիմլէր իչիւն տախի այրըճա պիր մահալլ թախսիս օլունմուշ օլուպ, պու պապտէ պիր մարազտան տօլայը հէքիմ իլէ պիր խաթիճարէ իթմէք արզուսի օլան զէվաթ, մէզքիւր էճզախանէմիզէ թէշրիֆ պույուրտուգլարընտա, հէր պիր ճիհէթլէ ֆայիտէմէնտ օլաճագլարընը տախի պէեան վէ իլան իտէրիզ:

Տօգթ. Արապեան էֆ. հէր բազար էրթէսի, բէնճէնպէհ, վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի սապահ սաաթ 6տան 8է գատար էճզախանէմիզտէ պուլունաճաղը կիպի Տօգթ. Տ. Պապաճեան տախի հէր ճումաա վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 7½տան 9½ա գատար էճզախանէմիզտէ պուլունուպ բազար կիւնլէրի քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի պույուրաճագ տըր:

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՕՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200·000·000 Ֆրանգ

ՄԷՐՔԷԶԼԷՐ

ԼԻՕՆ	ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ
ԲԱՐԻԶ	ԳԱՀԻՐԷ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ԲՕՐՍԱԻՏ
ԼՕՆՏՐԱ	ՄԱՏՐԻՏ
ԲԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ	ԺԻՆԷՎՐԱ

վէ ղայրիհիմ վէ ղայրիհիմ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը

Գալաթատա Մէրթէքեանի սօգաղընտա Ն· 10 Նաղուտ խան

Աճէնցիա շիւպէսի

Սթամպօլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Համօբուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրէօհտէ իտէր:

Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր:

Էսհամ բէհին ալարագ հիսսայը ճարի աչար:

Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիցա քէչիտէ իտէր:

Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը վէրիր:

Պօրսա իշլէրի իչիւն վէրիլէն էմիրլէրի իճրա իտէր:

Էսհամ հըֆզ իտէր:

Թէսլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգաապիլինտէ չէրայիթը մալիւմէ իլէ պօնօլար վէրիր:

ՍԹԱՄՊՕԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ ագչէ էօտիւնճ վէրիր: Քէզալիք մէզքիւր շիւպէ՝ արտիյէտէ գալաճագ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպօլտա վէ եախօտ մէմալիքը էճնէպիյէտէ սաթըլաճագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր:

Մահալը տէբօսը Սթամպօլտա Զինէ բուգազըընտա 31 նումէրօլու մահալտէ տիր:

RÁKÓCZY

ՄԻՏԱԼԻԱԼԱՐ

ՐԱՔՕՉԶԻ ԹԱՊԻՐ ՕԼԸՆԱՆ ԱՃԸ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒՅՈՒ ՎԷ ԷՆ ԱԼԱ ՄԻՒՍՀԻԼ

—

Մէշհուրը աֆագ Թարաֆընտան իտիլէն անալիզլէրէ կէօրէ Րագօզի տը Պիւտ թապիր օլունան սու՝ չիմտիյէ գատար մալիւմ օլան աճը մատէն սուլարընըն իչինտէ էն [illegible] տըր վէ եարարլըղը տա չիւպհէսիզ տիր:

Իչպու մուալիճէտէ պիր չօգ [illegible] պուլունտուղունտան, գարըն աղրըլարընա, էֆլիշ նէֆսլիքլէրէ, պաշ աղրըլարընա վէ տիկէր պու կիպի աղրըլարա գուլլանըլըրսա բէք զիեատէ եարար: Քէզալիք մէզքիւր իլաճտա պիր խայլի Լիթիոն թապիր օլունան էճզա մէվճուտ օլտուղունտան, եէլէ, նիգրիս, վէ մէսանէտէ հասըլ օլան թաշ վէ թուզ վէ եարա վէ սաիր պու կիպի խասթալըգլարա գարշը տախի իսթիմալ օլունապիլիր:

Պիլճիւմլէ էճզաճը վէ սըթչար տիւքքեանլարընտա ֆիւրուխթ օլունուր:

Աճէնտը

ՊՈՒՏԱՓԷՍԹԷԼԻ ԼՕՋԷՐ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ